

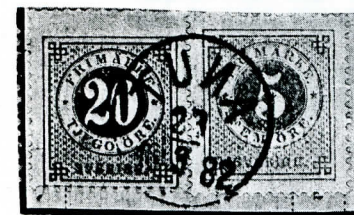
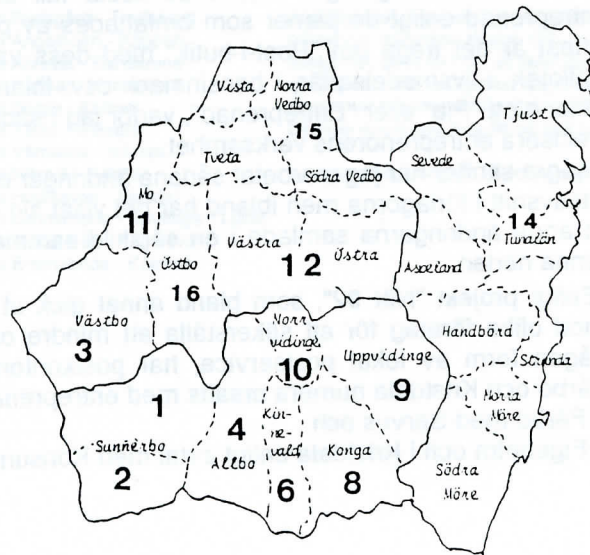
TUNALÄNSPOST

Posthistorisk skriftserie 14

Uppdaterad 1996

1 Posthistoria från Ljungby kommun (1980)	144 s.	60 kr
2 Kommunikation i gränsbygd (1981)	176	70 kr
3 Kommunikation i Västbo (1982)	192	70 kr
4 Kommunikation i Allbo (1983)	224	70 kr
6 Kommunikation i Kinnevald (1985)	112	60 kr
8 Kongaposten (1987)	176	70 kr
9 Berättelser från glesbygd (1988)	160	70 kr
10 Mitt i Småland (1989)	96	60 kr
11 På post i Mo härad (1989)	112	60 kr
12 Posten i Njudung (1989)	176	70 kr
13 Humlegubbar (1989)	176	70 kr
14 Tunalänspost (1989)	40	30 kr
15 På post i Norra Småland (1990)	160	70 kr

Siffrorna framför böckernas titlar refererar till kartskissen nedan med Smålands häradsgrenser. Boken "Humlegubbar" innehåller berättelser från samtliga svenska län.

Erik Lindgren

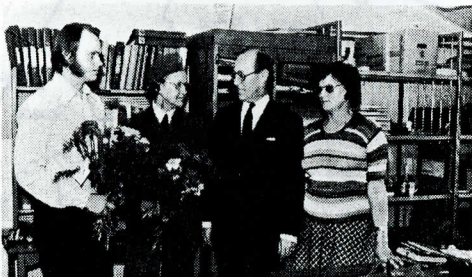

ÖD

Personaltid-
ningen PS
1976:

Misterhult mister sin poststation

Misterhult i närheten av riksbekanta Simpevarp miste nyligen sin poststation. Orten hade då haft postanstalt i 116 år. Under åren 1882–1892 hade platsen faktiskt postkontor. Den förste och ende postmästaren hette Erik Törner och han var samtidigt musikdirektör och organist.

Postmästare Claes Claesson och tillträdande lantbrevbäraren Ester Karlsson (t h) beundrar några av de blomsterhyllningar vikarierande poststationsföreståndaren Jörgen Eckerbert och avgående lantbrevbäraren Allie Nilsson fick ta emot.

Men indragningen accepterades inte utan vidare. Först efter åtskilliga protestaktioner och överklagningar från ortsbefolkningens sida kunde omorganisationen genomföras – en omorganisation som bl a innebär att samtliga hushåll inom området får ortsadressen Figeholm.

Då poststationen stängdes fick personalen ta emot åtskilliga bevis på uppskattning från kundernas sida.

Introduktion

Förlagan till denna skrift tillverkades för åtskilliga år sedan. Med erfarenhet av produktionen under tiden sedan dess har jag funnit det angeläget att kunna informera mina läsare om bakgrunden till häftet och till sedan dess för mig inträffade förändringar på det produktionstekniska området. Detta krävs inte minst på grund av att häftet är så påvert i sin utformning.

Under en sommar på 1970-talet, då jag tjänstgjorde på poststyrelsens presstjänst, fick jag ökat intresse för postens historia. Ledig tid kunde jag utnyttja i centralarkivet där studierna gav mig sådan information som jag trodde skulle kunna glädja andra i omarbetad form. Detta ledde bl a till att jag länge efter återkomsten till Växjö skrev boken "Posthistoria från Ljungby kommun", utgiven 1980.

För att kunna erbjuda den till ett lågt pris beställde jag 1000 exemplar, men det skulle visa sig att intresset var lågt. Trots den därav betingade förlusten gav jag mig på en andra bok, denna gång med en förändrad titel, sedan en god vän sagt mig att ordet posthistoria inte hade någon säljande effekt. Den andra boken fick därför namnet "Kommunikation i gränsbygd".

Den gick litet bättre, kanske därför att såväl hembygdsvännerna i gränstrakten mot Skåne som medlemmarna av Traryds frimärksklubb var intresserade. Bara en liten del av upplagan, även denna gång 1000 ex, ligger kvar osåld. Intresset för den andra boken gav mig nytt hopp och jag skrev 1982 boken "Kommunikation i Västbo". Resultatet blev i stort sett samma som för gränsbygdsboken efter en reklamkampanj hos hembygdsföreningar i Jönköpings län.

Uppmuntrad av detta gav jag mig i kast med en fjärde bok, "Kommunikation i Allbo". Denna, på 224 sidor, gick däremot inte alls bra och större delen av upplagan ligger kvar osåld. Detta gäller tyvärr också de följande böckerna. De är i dag ett lysande exempel på kapitalförstörelse. En vän i Smålands författarsällskap kommenterade mina bekymmer om detta ungefär med orden: "Du får väl göra som andra, när deras böcker inte går att sälja, d v s strimla dem". Det rådet har jag inte följt men jag förmodar att de osålda exemplaren blir förstörda på ett eller annat sätt efter min bortgång.

Ändå har jag inte slutat med produktionen av posthistoria. När jag kåserat för hembydsföreningar och filatelistklubbar om postens historia, har intresse nämligen funnits, dock inte så stort att jag kunnat finna belägg för behovet av en på vanligt sätt tryckt bok.

Jag har därför försökt lösa problemet med skriftlig presentation av framforskade uppgifter på ett annorlunda sätt. Med hjälp av en ordbehandlare har jag skrivit texter som omfattar så begränsade områden att de kan inrymmas på högst 50 sidor. Skrifter på 20-50 sidor har jag möjlighet att tillverka själv. Jag gör en förlaga som finns tillgänglig för kopiering varje gång någon önskar ett exemplar.

Det betyder att lagerhållningen begränsas till förlagan. Det har under en tioårsperiod hunnit bli många sådana. Av de flesta har blott ett fåtal kopior gjorts efter hand, men det finns några skrifter som har efterfrågats så mycket att jag fått anledning sätta förlagan i min lilla kopiator många gånger, ja ända upp till ett 40-tal.

Jag har till och med några läsare som uttrycket önskan om att förvärva ett exemplar av varje skrift i min produktion. Dessutom är Postmuseum en given avnämare. Men det har aldrig blivit fråga om så stora upplagor att kostnaderna för förlaga och den efter hand något moderniserade maskinparken kunnat täckas.

För de första häftena (nr 31-81 och 101-185 enligt förteckningen sist i detta häfte) använde jag en Amstrad ordbehandlare. Därefter har jag oftast använt den Acer varmed jag arbetar nu i kombination med en Panasonic skrivare. De är för länge sedan omoderna men täcker mitt behov. Jag hade dock gärna velat kunna komplettera med en scanner eller en modernare skrivare, så att jag kunnat redigera direkt på skärmen. Jag måste nu nöja mig med att göra förlagan färdig med hjälp av en sax och en klisterpinne över en enkel ljuslåda. Ändå har ännu ingen av mina läsare klagat på dålig kvalitet. Jag vågar förmoda att med möda framforskade uppgifter har förblindat dem så mycket att de inte ägnar själva utförandet någon större uppmärksamhet. Kanske är de för snälla.

Dessa sidor har jag gjort som ett tillägg till den ursprungliga förlagan för att på ett enkelt sätt kunna lämna en för mig angelägen information om min verksamhet. Det är inte någon vinstgivande hobby men glädjande för mig att kunna utöva den utan de stora ekonomiska uppoffringar som den krävde under de första åren.

Sist i häftet lämnas en förteckning på samtliga skrifter i den posthistoriska serien. Min ambition är, att innan livsfunktionen avtar för mycket, kunna återge mera av vad de gamla dokumenten döljer. En målsättning, kanske ouppnåelig redovisas på nästa sida.

När jag började skriva posthistoria, var målet att täcka småländsk sådan i vad gäller landsbygdens postanordningar. Städerna ville jag lämna därhän av flera skäl, framför allt på grund av svårigheten att få fram detaljer i den ofantligt omfattande dokumentationen i postens mer än 3000 hyllmeter digra arkiv. Det var också med den målsättningen jag arbetade när jag till sist gav upp tanken på fortsatta böcker, efter att det visat sig att böckerna om posthistoria i Jönköpings län inte alls blev efterfrågade (nr 11, 12 och 15 i förteckningen sist i detta häfte). Ca 2500 ex av dessa tre utgåvor ligger osålda i min friggebod och kommer väl att förintas så småningom.

Det var alltså dags att gå över till en annan presentationsmetod på sätt som jag redovisat på föregående sida. Men målsättningen har jag behållit, d v s att inte lämna någon poststation på landsbygden därhän. Detta gällde nu inte längre bara Småland utan hela Götaland och även Svealand.

De geografiska områdena för varje häfte får nu inte omfatta för stora ytor, eftersom jag inte kan tillverka tjocka skrifter. Innehållen i varje häfte kan därför variera från en enda socken till ett helt härad, åtminstone ett litet sådant. Jag har också funnit det lämpligt att låta häften omfatta posten kring järnvägslinjer.

Detta framgångssätt har emellertid lett till att vissa vakuüm har uppstått på olika håll i landet. Min avsikt att skriva något om varje postanstalt utanför stadsområden kan delvis fullföljas, om jag täcker upp enstaka orter, som så att säga blivit över efter tidigare vald indelning. Jag har därför börjat göra små skrifter som speglar posthistorien på enstaka orter inom ett landskap, orter på inbördes avstånd som sammanförs utan att de egentligen har med varandra att göra, men vars posthistoria speglar händelser av skilda slag.

En annan målsättning är att kunna komma med en skrift som förklarar posttekniska termer och hänvisar till sidor i skrifter där jag lämnar exempel på praktisk tillämpning av gällande regler. En sådan skrift tänker jag också låta innehålla ett alfabetiskt register över alla de poststationer, som jag berättat om och en uppgift över numret på den skrift i vilken man finner uppgifter om den önskade poststationen. Det finns redan orthänvisningar i 1988 års upplaga av skrift nr 200 till drygt 4000 "behandlade" orter, men denna saknar register för posttekniska termer.

Om Du som nytilkommen läsare orkat med att ta del av denna sent tillkomna introduktion, hoppas jag att Du också är intresserad av att läsa fortsättningen av detta nu kompletterade häfte.

Växjö i april 2000
Erik Lindgren

NY ADRESS: Blåbärsvägen 4
352 45 VÄXJÖ

Innehållsförteckning

Förvaltningspostkontor:	Yngre lantpoststationer:
Misterhultsid 3	Solstadström (Blankaholm) 25
Äldre poststationer:	Kärsvik 28
Figeholm 10	Klintemåla 29
Kristdala 14	Fårbo 30
1874 års poststationer:	Postvård m m:
Tuna 16	Ficksjötorp 33
Ishult 18	Järnvägspoststationer:
Yngre lantpoststationer:	Väderum 37
Jämserum 20	Hällerum 38
Kallsebo (Flivik) 24	Spångenäs 39

Personregister

Adler, P M	18	Holm, Victor Mauritz	28	Nylund, O F, Eriksmåla	36
Ahlström, Carl Gustaf	38	Holmberg, P S	35	Nyström, Johan Wilhelm	16
Andersson, Ester	32	Jansson, Olof	15	Olsson, Ester	19
Andersson, Georg O	40	Jennes, Efraim	12	Olsson, John Harald	40
Andersson, Gerda	30	Johansson, Arthur	7	Oscarsohn, Thorvald	16,40
Andersson, Gillis	31	Johansson, Dagmar	26	Pettersson, Gustaf H	37
Andersson, Karl Viktor	23	Johansson, J O	18	Pettersson, Ingeborg	38
Andersson, Rasmus	37	Johansson, Laila	33	Petersson, Karl Fredr	24
Andrén, Anders Gustaf	16	Johnsson, A F	31	Petersson, Rut	17
Appel, C A	11	Jonsson, Nils Johan	12	Rudbeck, Ture	14
Arvidsson, Carl	35	Karlsson, David	23	Rydström, Frans Ferd	21
Asp, Carl Aug Victor	34	Karlson, Emy Ch	38	Salomonsson, Nils E	16
Axelsson, Bertil	17	Karlsson, Greta	19	Sand, Lars Erik	6
Axelsson, Nils Bertil	40	Karlsson, Lotten	29	Sandberg, Nils N:son	7
Axelsson, Rolf	8	Kjellin, Karl	31	Sandberg, Olga Const	7
Billberg, Gustaf Otto	3	Kleverström, E H	5	Schuer, Marianne	13
Björkman, Axel Sigfr	40	Körling, Sven Magnus	14	Sjödoff, J W	28
Brandt, Selma	13	Lange, Carl Niclas	20	Sjöman, Erik	37
Brodd, Adolf Wilhelm	11	Larsson, Britta I	37	Sjöman, Frida M D	37
Cederlund, Carl Julius	16	Larsson, David Conrad	40	Svensson, Clas Oskar	16
Claesson, Claes Eric	7	Levan, Mathilda	34	Svensson, Martin	24
Eckerbert, Jörgen	7	Lindahl, Brita	24	Svensson, Sture Valter	14
Edén, Klara Charlotta	15	Lindeberg, Gust	18	Svensson, Sven David	14
Ek, Axel Wilhelm	26	Lindgren, Lisen	11	Thormark, Olof	7
Ekström, Maria Sofia	35	Lund, Alfred, Väderum	37	Thunberg, Hazel	15
Engdahl, August	16	Lundquist, Carl Edv	18	Trygg, Sven Tore	16
Envall, August	16	Lundquist, Ellen	19	Tunek, Silva Ulla A	38
Forslind, C F	16	Lundquist, Ester	19	Törner, Eric	4
Friström, P J	6	Lundquist, Maria Ch	19	Waldén, kronolänsman	20
Gren, Greta Maria	23	Löfdahl, Sven P Ludv	15	Weijse, August	5,10
Gren, Johan August	23	Malmgren, Adolf	26	Wennström, Ernst	21
Gustavsson, Gustav H	40	Mansfeld, Karl O I	40	Wijkman, M	11
Gustavsson, John B A	16	Nelson, Edla Marg	13	Wykman, E	23
Hammarberg, Karl Fr	28	Nilsson, Greta	13	Åhlander, Jenny Chr	22
Hammarberg, Naemi	28	Nilsson, Hedvig	23	Åhlander, Klara M	22,23
Henriksson, Gunnel	13	Nilsson, Iris Vanda V	7	Åhlander, Carl Axel	25
Holm, Teodor	21	Nilsson, Margret	15		

Förord

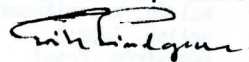
Det lilla Tunaläns härad i Kalmar län med bara tre församlingar är en provkarta på snart sagt alla olika postanordningar som funnits, till och med ett fullständigt postkontor med eget förvaltningsområde under tre decennier. Det har också funnits poststationer av det slag som började inrättas efter ett regeringsbeslut 1860. Flera poststationer tillkom i samband med att kronobrevbäringen avvecklades. Det finns också exempel på poststationer som inrättades senare, när postverkets ekonomi stabiliserats, samt med järnväg förenade poststationer. Nätet kompletteras av postombud, lantbrevbärare och till och med en postvårdare vid en postföringslinje, vars ena ändpunkt inte hade någon fast postanstalt.

Tunaläns härads posthistoria visar - liksom det söder därom liggande Stranda härad - även prov på indragning av poststationer i olika sammanhang som en naturlig följd av kommunikationernas framsteg samt Postens övergång till allt större serviceenheter.

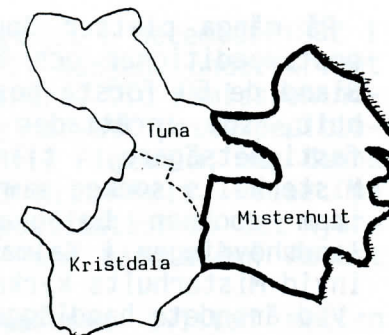
Många personer träder fram i dokumentationen av Postens utveckling, de flesta fort glömda. Ett och annat namn blir kanske mera varaktigt. På poststationen i Kristdala möter vi t ex Sven Magnus Körling, som var far till Sven August Körling, kompositör och ledamot av Musikaliska akademien. Den för yngre generationer kanske mera kända Felix Körling var det äldsta av Sven Augusts åtta barn.

För hembygdsintresserade läsare betyder kanske andra namn mera. Personregistret omfattar en bra bit över 100 namn på personer, några ännu i livet. För anhöriga och bekanta kan det vara intressant att läsa om järnvägens folk och om hur man fick kämpa för drägliga villkor eller för att få en poststation på rimligt avstånd.

Växjö i september 1989

Erik Lindgren

MISTERHULT

Förvaltn.postkontor 1861-02-01--1892-11-30
Poststation 1892-12-01--1976-03-31

Under det skede med fortsatt utbyggnad av postnätet som kan sägas ha inletts med 1830 års allmänna reglering blev platsen för nytillkommande postkontor ofta beroende av avståndet till det närmast liggande. Man täckte helt enkelt upp vissa vakuum så som dessa kunde uppfattas. Särskilt markanta exempel finner man från äldre tid. Ett sådant är postkontoret med namnet Qvarsebo, som genom ett kungligt brev den 5 februari 1725 inrättades i Mossebo socken i Älvsborgs län. Ett argument för beslut var det som ridderskapet och adeln under den föregående riksdagen hade framhållit, nämligen "att vissa trakter i Älvsborgs och i Jönköpings län hade 5,6,8 mil till närmaste postkontor". Man önskade därför ett postkontor mellan Halmstad och Jönköping och ryttmästare Gustaf Otto Billbergs säteri Qvarsebo blev dess plats. Postkontoret flyttades efter 14 år över gränsen till Wiks hemman i Mo härad sydväst om Jönköping.

Postkontoret i Misterhult kan också sägas ha kommit till för att fylla ett motsvarande tomrum. Som ett resultat av 1849 års lönereglering började postexpeditioner inrättas. De hade i stort sett samma befogenheter som redan befintliga postkontor, men deras förvaltare avlönades lägre än postmästarna och kallades postexpeditörer. Tolv tidigare postkontor "degraderades" till att börja med till postexpeditioner. Därför visar statistiken en nedgång i antalet postkontor år 1850.

På många platser öppnades sedan efter hand helt nya postexpeditioner och år 1870 fanns det t ex 84 sådana. Bland de 50 första postexpeditionerna var den i Misterhult, som inrättades den 1 februari 1861. Åtskilliga fastighetsägare, tjänstemän och hemmansägare inom Misterhults socken samt handlare och näringsidkare i den inom socknen belägna köpingen Figeholm hade genom landshövdingen i Kalmar begärt att få en postexpedition invid Misterhults kyrka.

Vid ärendets handläggning visade det sig att "de flesta av Misterhults sockens invånare hade tre till fem eller sex mil från sina bostäder till närmaste postanstalt". Sockenens uppgavs ha mellan 6000 och 7000 invånare och inom det nära fyra kvadratmil stora området fanns förutom Figeholms köping flera lastageplatser och skeppsvarv.

I ett kungligt brev den 12 oktober 1860 beviljades poststyrelsen rätt att öppna postexpeditionen och en särskild postgång med fyra turer i veckan "mellan Misterhults kyrka och hemmanet Nygård eller annan lämplig plats å vägen mellan Västervik och Oskarshamn". Nygård blev därmed den anknytningspunkt till en större postlinje som motsvarades av den senare tillkomna knutpunkten Ficksjötorp, varom berättas i ett särskilt avsnitt (sid 33).

Postförvaltarna vid postkontor fick kunglig fullmakt, medan de vid postexpeditionerna utnämndes av poststyrelsen. I Misterhult tillsattes den då 40 år gamle organisten Eric Törner. Han hade tagit musikdirektörsexamen i Stockholm 1843 och efter tio år som organist i Södertälje fått motsvarande befattning i Misterhult.

Tillkomsten av postexpeditionen i Misterhult sammanföll tidsmässigt tämligen väl med tillkomsten av vårt lands första poststationer. De tolv primörerna öppnades den 15 februari 1861 med hänvisning till det årsgamla regeringsbeslutet att "å lämplige ställen inrätta ett nytt slag av poststationer, vilka äro ämnade att, såsom expeditionskontor, för mera avlägsna orter underlätta förbindelsen med närmaste postkontor eller postexpedition".

Om denna enklare postanordning var man kanske inte medveten, när tanken på att få en postexpedition i Figeholm

vaknade till liv. Den konkretiserades i december 1862 i ett nio foliosidor långt brev till kungen, underskrivet av Figeholms industriidkande invånare. Vid remissbehandlingen föreslog postmästaren i Kalmar att postexpeditionen i Misterhult skulle flyttas till Figeholm, men denna tanke väckte våldsamt motstånd i Misterhult. Slutet på visan blev att Figeholm fick en poststation av det nyare slaget från den 1 januari 1865 med handlanden August Weijse som föreståndare.

Förslaget att bilägga den uppkomna tvisten mellan sockendelarna genom att låta Figeholm få en egen poststation spåras i kronofogde E H Kleverströms brev till landshövdingen i Kalmar den 29 augusti 1863. Dessförinnan hade även Tuna och Kristdala socknar på länsstyrelsens begäran behandlat frågan om en postexpedition i Figeholm vid kommunalstämmor den 16 augusti. Protokollet från stämman i Kristdala berättar att "både postverket och allmänheten ovillkorligen skulle vinna mångdubbel fördel uti att postexpedition bleve inrättad i köpingen Figeholm i stället för vid Misterhults kyrka". Litet försiktigare var man vid den extra kommunalstämman med Tuna socken genom uttalandet att "då kommunen har stor handelsrörelse på Figeholm, den, för sin del, möjligen av en postexpedition därstädes kunde hava någon nytta".

Kronofogdens besked till landshövdingen torde ha medverkat till att flyttningen inte blev av. Han skrev att genom en sådan skulle "fördelen av expeditionen i Misterhult berövas samtliga övre socknens invånare, däribland Wirums kopparverk". Han tog också avstånd från en reservation av "affärsmän" i Misterhult, vilka var för en flyttning. Deras uppgifter var, menade han, "lika sannfärdiga som fullgiltiga skäl emot postexpeditionens förflyttning". Vid kommunalstämman i Misterhult hade egendomligt nog en majoritet uttalat sig för flyttning, men majoriteten hade enligt kronofogden erhållits "efter en massa (några och fyrtio) fullmakter, utfärdade av en mängd personer, vilka lika med deras ombud vid stämman, icke kunna skriva ett brev".

Kronofogde Kleverström tycks ha gett impulsen till en extra stämma med Misterhults sockens kommunalfullmäktige den 14 september 1863. Därvid protokollfördes en "enhällig önskan att postexpeditionen måtte förbli vid Misterhult".

Representanter för Figeholms köping uttalade därefter i ett brev till poststyrelsen att kommunalfullmäktigesammanträdet "hållits alldeles hemligt". Olagligheten betonades särskilt i den långa inlagen.

Grannsocknen Hjorted i Södra Tjusts härad blev nu också tillfrågad i ett brev från länsstyrelsen. Detta behandlades i en extra kommunalstämma den 17 september 1863. Därvid protokollfördes bl a "att postexpeditionen i Misterhult är till nytta och fördel för hemmanen Bjurvik, Tribbhult, Mörtfors, Marsgölehult, Släterna, Österhult och Gersebo, men för övrigt är det församlingen likgiltigt om postexpeditionen finnes vid Misterhults kyrka eller Figeholms köping".

Länsstyrelsen sammanfattade hela ärendet i ett brev till poststyrelsen den 21 oktober 1863. Därmed hade poststyrelsen fått det beslutsunderlag som ledde till att en poststation kunde inrättas i Figeholm, samtidigt som postexpeditionen fick vara kvar i Misterhult.

Där varade Eric Törners chefskap länge. Han fick med 1882 års ingång uppleva att hans titel ändrades från postexpeditör till postmästare, samtidigt som termen postexpedition upphörde och alla förvaltningspostanstalter började kallas postkontor. Men med Eric Törners död den 2 november 1892 blev också sagan all för Misterhult som ett förvaltningspostkontor. Det uppehölls visserligen på vakans till dess poststyrelsens beslut kunde realiserats den 1 december 1892 om att en poststation skulle inrättas i dess ställe.

Till föreståndare för poststationen antogs kommunalskrivaren Lars Erik Sand med 400 kronor i årsarvode. Postmästarlönen i Misterhult hade under Törners sista år varit 1000 kronor. Organisten och kantorn P J Friström, som föreslogs till efterträdare, när Sand sade upp sig i juni 1893, begärde att få 600 kronor i årsarvode. Han gick dock med på en prutning till 500 kronor men blev inte så länge vid lästen, han heller. Han sade upp sig per den 1 april 1895. Då det visade sig svårt att få fram en ersättare eller ens en vikarie till dess, gjorde postinspektör Ernst Wennström personligen en resa den 4 mars till Misterhult. Han lyckades övertala Lars Erik Sand att åter träda in för

en kortare period. Ortens nye kantor och organist Nils Nilsson Sandberg tog emot befattningen den 1 oktober 1895. När han tolv år senare begärde ett biträdesanslag, skrev till postinspektören Olof Thormark i Malmö, till vars distrikt Misterhult hade förts över från östra distriktet, bl a följande:

"I följd av öppnandet av poststation i Kallsebo den 1 sistlidne juni har Misterhults postområde något minskats; dock synes poststationsföreståndaren särskilt onsdagar och lördagar, då ortstidningarna utkomma, vara i behov av biträde".

Poststyrelsen var generös och dubblade det biträdesanslag på fem kronor som Olof Thormark hade föreslagit.

När Nils Nilsson Sandberg avled, tog änkan Olga Constance över poststationen, i praktiken genast efter dödsfallet men kontraktsevenligt från den 1 oktober 1910. Hon blev kvar till hög ålder och fick år 1941 ta emot guldmedaljen för nit och redlighet i rikets tjänst. Bakom sig hade hon då mer än 30 år av oförvitligt arbete, men hon höll ut ytterligare 12 år. Hon avgick den 31 oktober 1953, 78 år gammal.

Efterträdare blev Iris Vanda Viola Nilsson. Den 1 maj 1961 tog Birgit Högstedt över. När hon blivit befördrad till postkassör i Linköping den 1 mars 1973 hölls befattningen vakant i avvaktan på omorganisation av postanordningarna i bl a Misterhults socken. Som vikarie tjänstgjorde länge Jörgen Eckerbert. Omorganisationen ledde till att poststationen drogs in med mars månads utgång 1976. Under vakansperioden visade Misterhultsborna stort missnöje med de planer som efter hand blev kända. En av de främsta opponenterna var mångsysslaren Arthur Johansson i Skräddartorpet. Han var ordförande i Misterhults arbetarkommun sedan 1967 och ledamot i Oskarshamns kommunfullmäktige. Han menade i sin argumentation att postens nedläggning var "ett hot och ett tecken på fortsatt utarmning av serviceanordningarna i samhället".

Som på andra håll visade det sig snart att den ersättande lantbrevbäringen svarade för god service. På poststationens sista dag den 31 mars 1976 besöktes den av postmästare Claes E Claesson och förste postkontrol-

lören Rolf Axelsson. Postmästaren höll ett anförande och gav en återblick över Postens utveckling och framhöll hur förbättrade kommunikationer hade lett till goda lösningar av postdistributionsproblemen. Enligt en tidningsuppgift var det inte mindre än 800 samlare som passade på att beställa avtryck av datumstämpeln för Misterhult den sista dagen.

Mörker under kristid

Den 1 oktober 1917 hölls en extra kommunalstämma med Misterhults kommun, ur vars protokoll jag inte vill undanhålla mina läsare följande citat för att belysa svårigheter under första världskriget:

"Från föreståndaren för Misterhults poststation hade framställning inkommit till stämman med begäran att kommunen skulle tillhandahålla belysning medels karbidlampa vid poststationen under nu instundande mörka årstid, för att posten skall kunna utväxlas i vanlig ordning om aftnarna.

Stämman uttalade sin förvåning över att Kungl. Postverket ej ville visa landsbygdens befolkning så pass tillmötesgående som att bestrida nödtorftig belysning av poststationerna under expeditionstiden om aftnarna i en på tidsenliga kommunikationer så vanlottad ort, utan hänsynslöst avfärda därom gjorda framställningar med yttrande sådana som: 'trafikanterna få vänta med sin post till dagen efter' eller ifrågasätta omläggning av postkörningen som skulle försena posten med en dag.

Efter en stunds diskussion, varunder ett allmänt missnöje gjorde sig gällande över det gviderisystem som från Postverkets sida städse ådagalägges gent emot landsbygdens postanstalter, beslöt stämman att för den händelse Kungl. Postverket ej anser sig ha råd eller skyldighet att nödtorftigt upplysa sina poststationer så lång tid som erfordras för posternas emottagande och utlämning om aftnarna under den mörka årstiden, tills vidare hålla en karbidlampa på kommunens bekostnad vid Misterhults poststation mot villkor att postutlämningen äger rum efter postens ankomst i samma ordning som förut, så att allmänheten ej behöver underkasta sig

otillbörliga dröjsmål som av vederbörande postmyndigheter eljes synas ställas i utsikt".

Protokollsutdraget förefaller ha förbryllat tjänstemännen vid trafikavdelningen på poststyrelsen. De fick en förklaring genom ett brev från postdirektionen i östra distriktet den 28 januari 1918. Enligt detta hade postdirektionen meddelat "några poststationsföreståndare, som därom gjort förfrågan, att postverket icke tillhandahölle poststationerna lyse, utan måste poststationen, därest poststationsföreståndaren själv icke kunde anskaffa lyse, hållas öppen å sådan tid, att postarbetet så vitt möjligt kunde förrättas vid dagsljus".

Misterhults kommunalstämmas beslut att tillhandahålla en karbidlampa fattades innan poststyrelsen hade underrett postdirektionerna om att postverket skulle tillhandahålla sådana lampor åt poststationerna. En lampa hade därefter levererats till poststationen i Misterhult från postdirektionen den 29 november 1917.

ERIK, med GUDS Nåde, Sveriges, Norriges, Göthes och Wendes Konung.

*Wir gunt ob Heilige Königen mit Gut (Münigtyg,
Froman, Frideric, General Post Director, f. d. Stats Råd,
Kommander med Hons Råd af Hns Nordstjerneorden,
is och af Hns Rådet af Hns Rådorden. Sedan, vordt
näm of en utaf äskellige festskelegere, hendermen och
kammerrådshafvere inom Misterhults socken af
Calmar län samt handlande och Skrivare
ubi den inom samma socken heligra Köpingen
Stocholm gjord och genom Hns Befallningshafvande
i nämnde län till det underdanig af insend och
forordt anskrivning om inrättande af en Poststus
deton) vid nämnde sockens byskap, till följ af
Hns nådiga Befallning, under den af närhedone
skilanden, afseft underdanig villetande, hafve
Hs lätet ditte ärende till fordras.*

Början av
kungabrevet
med beslut
om ett
postkontor
i Misterhult

Äldre poststationer

Figeholm

Poststation	1865-01-01--1961-09-30
Postexpedition	1961-10-01--1977-06-30
Namn Figeholm 2	1976-04-01--
"Postkontor"	1977-07-01--

En strid mellan de olika intressena inom Misterhults vidsträckta socken ledde efter ett omfattande remissförfarande till att regeringen den 18 juni 1864 inte fann skäl att bifalla en ansökan i december 1862 om att en postexpedition skulle få inrättas i Figeholm. Om kampen mellan Misterhults kyrkby och Figeholm för att få en postexpedition berättas mera i avsnittet om Misterhult.

Regeringsbeslutet grundades på flera fakta som kommit fram under ärendets långvariga handläggning. Men poststyrelsen fann det riktigt att underlätta postutväxling genom att öppna "en så kallad poststation" i Figeholm med förbindelse till omvärlden genom en sidopostlinje till "den 1/2 mil därifrån löpande postlinjen Kalmar-Västervik".

En formell framställning om den avsedda lättnaden i kommunikationen avläts till poststyrelsen den 4 augusti 1864 av näringsidkare i Figeholm. Därmed var de formella åtgärderna klara från köpingens sida. Poststyrelsen beslöt att poststationen skulle öppnas den 1 januari 1865. Handlanden August Weijse blev föreståndare.

Anknytningen till postföringslinjen mellan Västervik och Kalmar skulle ske i Ficksjötorp. För detta behövde man en person i Ficksjötorp som ansvarade för vården av de postsäckar och väskor som skulle kvarstanna någon tid i väntan på postförarens ankomst eller avgång. Vidare behövdes en postförare på sidolinjen till Figeholm.

Vid den entreprenadauktion som hölls i Figeholms köping den 16 augusti 1864 stannade handlanden M Wijkman för det lägsta anbudet med 80 öre riksmünt för varje tur mellan köpingen och Ficksjötorp. Till postvårdare i Ficksjötorp utsågs Adolf Wilhelm Brodd med 20 kronor i årsarvode. Om hans efterträdare och om postförarna på linjen berättas mera på sid 33-36.

Tillsättandet av en poststationsföreståndare i Figeholm gick inte helt utan komplikationer. Tullinspektor C A Appel var en av aspiranterna. Många i köpingen, framför allt handlare som konkurrerade med August Weijse, höll på Appel och skrev den 12 augusti till poststyrelsen med begäran att Appel skulle utnämnas på befattningen. De menade att poststationen "bäst och säkrast skulle kunna skötas av någon på stället boende tjänsteman. Med föreståndare av någon på platsen varande handlande skulle inrättningen finnas helt och hållet förfelad av det skäl, att köpmän oftast för vinnande av fördel på varandras bekostnad gå i förväg med affärers avslutande, och skulle därför på en postplats genom uppsnappande av om icke brevens innehåll, åtminstone deras adressort, den ena kunna gynnas alltför mycket på den andres bekostnad".

Petitionärerna hade redan hört talas om att handlanden M Wijkman skulle kunna komma i fråga för postföringen till och från Ficksjötorp. Denne var svåger med August Weijse. Detta såg man också med oro och rädsla för eventuell möjlighet till illojal konkurrens.

Innan premiäråret var till ända begärde emellertid August Weijse entledigande från befattningen som poststationsföreståndare "i anseende till handelns utvidgning och tilltagande göromål därvid". Till efterträdare föreslog han mamsell Lisen Lindgren.

Postmästare Eric Törner vid postkontoret i Misterhult förklarade henne lämplig till tjänsten och med 1866 års ingång var det hon som svarade för poststationen i Figeholm. Men det trägna och tidsbundna arbetet gav henne inte möjlighet till någon bisyssla och att existera på den magra lönen av 200 kronor per år var hart när omöjligt, särskilt som den också skulle räcka till expenser för bl a papper, bindgarn och lack. Ändå avslogs den 21 januari 1867 hennes blygsamma begäran till poststyrelsen att "godhetsfullt vilja göra någon tillökning i den bestämda föreståndarelönen".

Det dröjde ända till den 10 februari 1874 innan Lisen Lindgren vågade komma igen med en förfrågan. Ett citat ur hennes framställning visar något på villkoren för en poststationsföreståndare med god service på den tiden:

"Kungl. Generalpoststyrelsen har visserligen fastställt fyra timmar dagligen som stationen bör hållas öppen, men i anseende därtill, att många landsboar hava sin post på Figeholm, och en del i socknen äro boende till och med en mil och däröver härifrån, så är det sällan händelsen att dessa infinna sig här på den bestämda tiden, vilket gör att knappast någon stund på dagen är ledig, enär stationen är villig att, vilken tid som helst gå de korresponderandes önskan till mötes, för såväl emottagande som avlämnande av postförsändelser".

Lisen erinrade också om att livsförnödenheter blivit dyrare och att hon inte kunde få några extrainkomster. Denna gång medgav poststyrelsen höjning med 50 kronor till 250 kronor om året. Troligen hade hon kunnat få den höjningen tidigare, om hon i sin blygsamhet inte väntat mer än sju år med att göra sig påmind. Konstigt nog väntade hon ännu längre nästa gång, ja nära nog i 20 år. Vid 75 års ålder skrev hon den 24 september 1893 och bad att utöver årslönen på 250 kronor få ett anslag på 10 kronor i månaden till ett biträde. Postinspektionen i östra distriktet fann ej "anledning förorda bifall", men detta tyckte poststyrelsen var väl magstarkt och beslöt att årsarvodet skulle höjas till 360 kronor. En enkel summering visar att man trots allt prutade 10 kronor på den blygsamma begäran, d v s en månads biträdesanslag.

Trotjänarinnan Lisen Lindgren gick utfattig ur tiden. Hon efterträddes enligt ett kontrakt den 25 maj 1897 av Efraim Jennes, som fick börja sin karriär med 360 kronor i årslön. Han begärde redan efter ett år att få överlåta arbetet på sin hustru Lotten Jennes. Sedan poststyrelsen uttalat tveksamhet skulle i stället på postinspektionens förslag antas kronofjärdingsmannen Nils Johan Jonsson till föreståndare. Beslutet hann aldrig verkställas och det utfärdade förslagskontraktet blev makulerat. I stället antogs enligt ett kontrakt den 2 augusti 1898 Lotten Jennes, som var påtänkt ursprungligen. Årsarvodet blev nu sänkt till 225 kronor. Med detta nöjde hon sig till

december 1907 och fick det då höjt till 300 kronor. Ett biträdesanslag på 5 kronor i månaden tillkom.

Fru Jennes var gift och formellt sett kunde hon då som omyndig inte inneha en statlig tjänst. Denna del av Kalmar län hade överförts från östra till södra post-distriktet. Innan framställningen skickades vidare till poststyrelsen anmärkte tf postinspektören följande:

"Fru Jennes är gift. Hon har i bifogade handling uppgivit, att åtgärder tillförene vidtagits, för att hon det oaktat må kunna förestå poststationen. Postinspektionen kan icke vitsorda riktigheten av denna hennes uppgift. Åtgärden torde hava förmedlats av postinspektören i Östra distriktet".

Den återopade handlingen är unik. Vid läsning av över 300 000 blad i Postens arkiv har jag inte mött något liknande fall.

Änkan Edla Margareta Nelson (som genom änkestånd blivit myndig) övertog befattningen som poststationsföreståndare med 1917 års ingång. Hon följdes år 1947 av Selma Brandt, som hade titeln poststationsföreståndare till och med september 1961. Med oktober månads ingång blev poststationen statushöjd till postexpedition och från den 1 april 1976 ändrades dess namn till Figeholm 2. Selma Brandts efterträdare var den 1 oktober 1961 Greta Nilsson med titeln stationsmästare. I sin tur avlöstes hon av Marianne Schuer 1979 och Gunnel Henriksson 1985. Därefter övertog Gunilla Johansson ansvaret för service till drygt 1200 hushåll med postadress Figeholm.

Besvarande märkliggande skrifvelse, för jag meddelat: att Generalpoststyrelsen hade sig väl bekant, att jag var gift, då kontraktet af den 9/8 1898 afslöts -

Att min man då fick i en särskild skrifvelse afsäga sig sin måltäms- och giftorätt, i hvad mitt förhållande till Postverket beträffar, samt påte att i detta afseende höfde behöfva tala och svare.

Med anledning häraf förmodar jag, det ej möter några hinder från Kungl. Generalpoststyrelsens sida för förnyandet af mitt kontrakt -

Figeholm den 28 Mars 1908

*Opberalles till Postinspektionen i S. D.
och hänföres till skrifvelsen af den 26/3. 1908
med d. N. 10852/07.*

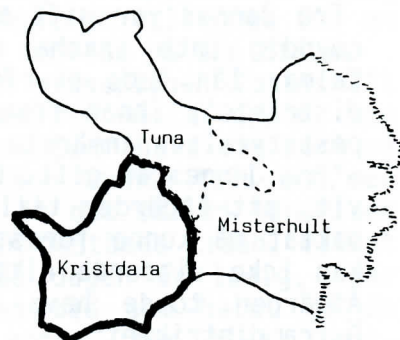
*Vördsam
Lotten Jennes*

C. H. Augl

Kristdala

Poststation	1869-05-01--1948-02-29
Postexpedition	1948-03-01--1977-06-30
"Postkontor"	1977-07-01--

Organisten Sven Magnus Körling blev föreståndare för den poststation som inrättades i Kristdala den 1 maj 1869. Det hade då gått drygt åtta år sedan de första poststationerna öppnades på landsbygden efter ett regeringsbeslut i mars 1860 om att sådana skulle finnas. Till en början gick det långsamt med denna reform, men när Kristdala fick sin poststation, fanns det omkring 250 sådana i hela landet. Detta var dock omkring fem år före den stora reformen med kronobrevbäringens upphörande, då antalet poststationer plötsligt ökade med mer än 600 på en enda gång.

Körling fick från starten 200 kronor i årsarvode. Av hans brev till poststyrelsen den 18 november 1874 framgår bland annat att han hade en årslön på 300 kronor från kommunen för organistbefattningen. Efter avdrag för skatt och andra omkostnader uppgav han sig ha 400 kronor att försörja sig och familjen på. Det räckte inte och nu bad han att poststyrelsen "täcktes öka arvodet med så stort belopp att det i någon mån svarar emot arbete och ansvar".

Postmästare Ture Rudbeck i Vimmerby redovisade i sin kommentar viss statistik som styrkte att arbetet i Kristdala var omfattande och poststyrelsen beslöt att höja årsarvodet till 400 kronor.

Ett ärende av mera ovanligt slag seglade upp i Kristdala år 1875. På angivelse av en handlande Ohlsson tog kronolänsmannen Björkegren i Figeholm poststationens vikter i beslag. Ohlsson hade i sin angivelse uppgett att vikterna inte var justerade i vederbörlig ordning. Senaste justeringsår var då 1873.

För poststationens del innebar "beslaget" blott att nya vikter rekviderades från Persedelförrådet i Stockholm, men postmästare Rudbeck fick en erinran från poststyrelsen om att "det tillhörde postkontoret att övervaka att vikterna i vederbörlig ordning varda justerade". Rudbeck, som gjort sig känd som författare, gillade inte en sådan "åthutning" och skrev bland annat att han i ett av förrådsintendenten åberopat elva år gammalt cirkulär eller i andra skrivelser från poststyrelsen inte kunnat "finna någon bestämd föreskrift för postkontor att (tid efter annan) göra sig underrättad om beskaffenheten av underlydande poststationers vikter".

Den 19 februari 1895 skrev poststationsföreståndare Körling till poststyrelsen att han efter 26 års tjänstgöring på grund av sjuklighet och ålderdomssvaghet var oförmögen att själv sköta postgöromålen. Han bad att få sitt kontrakt överflyttat på sitt biträde, småskollärarinnan Klara Charlotta Edén. Detta accepterades men redan från 1904 års ingång blev det skifte genom att skraddaren Sven Petter Ludvig Löfdahl tog över formellt. Detta berodde på att Klara Charlotta gifte sig med skraddaren och som gift var hon inte längre myndig och kunde inte anförtros uppdrag i statens tjänst. I själva verket var det emellertid hon som fortsatte att sköta posten och från den 1 mars 1923 antecknades hon åter som ordinarie innehavare av tjänsten. Hon hann få guldmedaljen för nit och redlighet i rikets tjänst innan hon avgick med september månads utgång 1945.

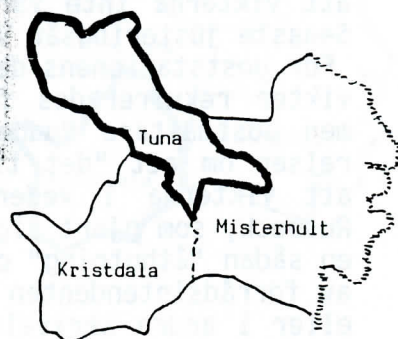
Efter henne blev Olof Jansson ordinarie föreståndare. Han fick uppleva poststationens höjning till postexpedition den 1 mars 1948 och fick därmed titeln stationsmästare. Margret Nilsson övertog chefskapet 1950 och efterträddes i december 1982 av Hazel Thunberg med ansvar för service till omkring 850 hushåll. I projekt "Nät 92" ändrades serviceformen till Post-i-butik från och med den 19 september 1994.

1874 års poststationer

Tuna

Poststation 1874-01-01--1968-05-11

Organisten August Envall förordnades till föreståndare för den poststation som öppnades i Tuna den 1 januari 1874. Han redovisade i ett mycket långt brev till poststyrelsen den 17 december 1874 hur mycket arbete som var förbundet med posten och begärde att de 200 kronor som han fick i årsarvode skulle höjas till 400 kronor. Han fick dock efter poststyrelsens prövning nöjas med en nedprutning till 360 kronor.

Den 16 november 1879 togs järnvägen Jenny-Hultsfred i bruk för allmän trafik. Poststationen i Tuna flyttades till järnvägsstationen och ny föreståndare blev stinsen Carl Julius Cederlund med 300 kronor i årsarvode. Han avlöstes i oktober 1889 av Johan Wilhelm Nyström. När denne avled i juni 1896, tjänstgjorde C F Forslind övergångsvis. Därefter har följande järnvägsmän ansvarat för posten i Tuna: Anders Gustaf Andrén (1896-1900), August Engdahl (1900-1922), Clas Oskar Svensson (1923-1942), Nils Eskil Salomonsson (1943-1945), Sture Valter Svensson (1945-1954), Sven David Svensson (1954-1956), Sven Tore Trygg (1956-1957), Thorvald Eugén Oscarsohn (1957-1962) och John Birger Arne Gustavsson (1962-1966).

Sedan den sistnämnde flyttade till Godegård i februari 1966 hölls befattningen vakant tills poststationen kunde avvecklas i samband med att en ny transport- och sorteringsorganisation infördes den 12 maj 1968. Lördagen den 11 maj 1968 blev således den sista dagen för posten i Tuna då lantbrevbärare Rut Petersson hyllades på avskedsturen. Bertil Axelsson var tjänstgörande stins. Lantbrevbäringen anknöts nu till Vimmerby.

För filatelister har Tuna blivit känt genom att den datumstämpel som användes under lång tid på 1880-talet hade ett spegelvänt N.

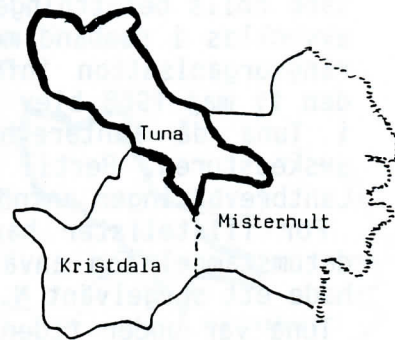
Tuna var under tiden 1 juni 1935 - 11 maj 1968 utväxlingsplats för postombudet i Lövstad. I postombudets datumstämpel fanns gravyren TUNA POB 1.

		Vimmerby—Oskarshamn.				
		(Från den 15 september 1879.)				
M. O. F.	—	1,0	1,4	T. Th. L.	12,0	—
M. O. F.	3,0	3,0	2,3	T. Th. L.	10,0	10,0
M. O. F.	3,30	3,45		T. Th. L.	9,15	9,30
M. O. F.	6,15	11,45	3,5	T. Th. L.	6,30	6,45
T. Th. L.	4,15	—		7,2	T. Th. L.	—
		Ishult—Kristdala.				
		(Från den 16 september 1879.)				
T. Th. L.	—	7,0	1,3	{ T. Th. L.	5,30	—
F.	—	7,30		{ F.	6,30	—
T. Th. L.	9,0	—		{ T. Th. L.	—	3,30
F.	9,30	—		{ F.	—	4,30

Ishult

Poststation 1874-01-01--1968-05-11

En av de nio poststationer som öppnades den 1 januari 1874 inom Sevede och Tunaläns häraders fögderi förlades till Ishult. Där blev handlanden J O Johansson föreståndare med ett årsarvode på 200 kronor.

Han bad redan den 30 september 1874 i ett brev till poststyrelsen att bli entledigad, eftersom han skulle flytta från orten. Med hjälp av kronofogden fann man en lämplig efterträdare. Det blev handlanden Carl Edvard Lundquist. Denne begärde i ett brev den 7 november 1875 att få högre lön och jämförde sitt arbete med det som poststationsföreståndaren i Tuna hade för 360 kronor i lön. Han avslutade sitt brev med orden "skulle ej löneförhöjning beviljas, nödgas jag avsäga mig befattningen genast". Poststyrelsen gick med på förhöjning till 300 kronor, men det tyckte Lundquist var för litet och återsände det nya kontraktet den 28 december 1875 utan underskrift med tillägg att hans uppsägning gällde från den 1 april 1876.

Nu anmälde sig vaktmästaren i Tunaläns härads tingshus P M Adler intresserad av att överta tjänsten. Emellertid ansåg tf kronofogden Gust Lindeberg i Vimmerby honom inte tillräckligt kvalificerad. Ett övervägande att dra in poststationen förkastades och nu tog man Lundquist till nåder igen. Han behölls vid befattningen, mot 400 kronor i årsarvode, räknat från den 11 februari 1876. Detta ojämna datum vittnar om att han satte hårt mot hårt i en situation då poststationen eljest skulle ha varit utan föreståndare.

Dottern Ellen gick in som vikarie efter Lundquists frånfälle den 22 juli 1896. Hon hade under de sista åren av hans levnad utfört postgöromålen och var väl insatt i dem. Som omyndig kunde hon dock inte annoteras som föreståndare. Denna uppgift tillfördes i stället modern Maria Charlotta. Förordnandet för henne gällde även efter att Ellen blivit myndig och modern fick själv engagera sig i postgöromålen när dottern lämnade hemmet.

När Maria Charlotta till sist lämnade över efter 33 år den 1 oktober 1929 var hon 82 år gammal. Hennes årslön hade då stigit till 590 kronor, inklusive bl a ålders-tillägg och ett expensanslag på 60 kronor. Hon beviljades ett årligt understöd på 360 kronor. Hennes efterträdare blev telefonstationsföreståndaren Ester Lundqvist, som senare fick efternamnet Olsson. Hon var i tjänst i drygt 28 år och hann få guldmedaljen för nit och redlighet i rikets tjänst. Vid hennes avgång årsskiftet 1957-1958 gick Greta Karlsson in som vakansvikarie och fungerade som sådan i hela tio år. En tidigt planerad indragning av poststationen i Ishult blev nämligen inte realiserad förrän i anslutning till postverkets nya transport- och sorteringsorganisation den 12 maj 1968.

Greta Karlsson blev nu lantbrevbärare på en linje från Vimmerby med betjäning av stora delar av det postområde som tidigare tillhört den samtidigt indragna poststationen i Tuna. Kunderna i Ishult fick däremot från och med den 12 maj 1968 sin post med lantbrevbäring från Kristdala. Två Ishults-hushåll överfördes dock på grund av deras belägenhet till lantbrevbäringen från Vimmerby. Den geografiska uppdelningen stämde överens med befolkningens önskemål.

Nödgas jag avsäga mig befattningen genast
J. afvaktat en gynnanskan
af mig själv
Carl Edvard Lundquist

Yngre poststationer

Jämserum

Poststation 1900-07-01--1959-08-31

En poststation inrättades i Jämserum den 1 juli 1900. Det låg åtskillig ansträngning bakom detta framsteg för Misterhults socken. Den 22 november 1898 skrev ett par utsedda representanter till poststyrelsen och anhöll "dels att daglig post måtte anordnas mellan Oskarshamns stad och Hjorteds järnvägsstation med anlöpande av Jämserum samt Misterhults och Mörtfors poststationer och dels att en ny poststation vid Jämserums gästgivaregård för Misterhults sockens södra del måtte inrättas".

Postmästare Carl Niclas Lange i Oskarshamn anförde vid remissbehandlingen "att det enligt min uppfattning skulle bli en ren förlust för postverket, alldenstund där i trakten ej bedrives någon affärsverksamhet eller livligare rörelse, utan förefinnes endast några lantgårdar. Om Kungl. Generalpoststyrelsen dock skulle tillmötesgå denna begäran, skulle det så gott som uteslutande bli till kronolänsman Waldéns egen bekvämlighet". Postmästare Lange ansåg att kronolänsmannen hade ställt sig i spetsen för framställningen därför att han nyligen hade köpt ett hemman i Jämserum, där han tänkte bosätta sig.

Postinspektionen hade en annan uppfattning och anmälde den 6 juni 1899 till poststyrelsen den åsikten "att en poststation vid Jämserums gästgivaregård eller där i närheten är av behovet påkallad". Ungefär samtidigt gick kronolänsman Waldén till attack mot postmästare Lange i Oskarshamn. Denne fann anledning att bland annat skriva följande till postinspektionen den 8 december 1899:

"I högsta grad överraskad och förvånad blev jag vid genomläsandet av kronolänsman Waldéns närslutna skri-

velse, däri han påbördar mig bland annat att jag skulle insänt en av åtskilliga personer undertecknad skrivelse i syfte att motarbeta hans förslag om poststations inrättande i Jämserum. Jag kan ej hjälpa att jag har en annan åsikt än kronolänsman Waldén om nyttan av poststation i Jämserum, men därför bör jag väl ej från hans sida bli utsatt för beskyllningar, som äro synnerligen förnärmande och sårande för mig både som person och tjänsteman".

I sakfrågan framhöll postmästare Lange att hela Jämserums by bara bestod av tre gårdar, av vilka två ägdes av bönder och den tredje av länsmannen. Han vidhöll sitt påstående att en poststation i Jämserum skulle vara "totalt onödig". Avslutningsvis kostade Lange på sig en känga åt Waldén: "Det är ju en känd sak, att kronolänsmannen genom sin ställning som allmän åklagare har stor respekt hos allmogen, ja utgör snart sagt en riktig skräck för densamma. Det är därför naturligt, att allmogen ej vågar sätta sig i opposition mot länsmannen och på så vis ådraga sig hans onåd, utan efterkommer hellre så långt som möjligt hans önskingar och te ex undertecknar av honom uppsatta skrivelser, utan att kanske taga närmare kännedom om deras innehåll, blott för att på ett så jämförelsevis lättvindigt sätt bli honom kvitt".

När postinspektionen redovisade ärendet i sin helhet till poststyrelsen den 6 februari 1900, var det den blivande posthistorikern Teodor Holm som höll i pennan. Hans handstil finns på det sex foliosidor långa brevet, som undertecknades av postinspektören Ernst Wennström. I målet fanns 17 omfattande bilagor. Framställningen från postinspektionen innefattade en väsentlig omläggning av postföringen i området och inrättande av en poststation vid Jämserums gästgivaregård samt överflyttning av poststationerna i Figeholm, Misterhult och Mörtfors från Västerviks till Oskarshamns förvaltningsområde. Postmästare Lange fick finna sig i att ärendet gick honom emot och under sin domvärjo fick han ta emot inte blott de tre sistnämnda poststationerna utan även den nya i Jämserum. Där antogs sadelmakaren Frans Ferdinand Rydström till föreståndare mot 180 kronor i årsarvode. Omorganisationen trädde i kraft den 1 juli 1900.

Under utredningstiden väcktes oro i bygden, ibland obefogad, för att postgången skulle försämras genom den planerade omorganisationen. Så skrev t ex några av kunderna vid poststationen i Ishult den 17 november 1899 till poststyrelsen att de hade låtit sig berättas "att Kungl. Poststyrelsen vore betänkt på att indraga Ishults poststation i Tuna socken och låta ersätta densamma med en nyinrättad dylik i Jämserum inom Misterhults socken". De hoppades "att de gängse ryktena sakna all grund, enär var och en som endast flyktigt känner orten och dess näringsliv, ej kan finna någon rimlig anledning att beröva den tätt bebyggda och med flera större egendomar omgivna orten omkring Ishult fördelen av en ordnad postgång för att förflytta samma till en mindre befolkad ort, Jämserum, vilken senare plats redan har nära invid sig Misterhult och Figeholm postanstalter".

136.						
Oscarshamn—Misterhult.						
(Från den 2 juli 1900.)						
—	2,0		Oscarshamns postkontor	M. T. O. Th. F. L.	11,40	—
4,30	4,30	2,0	Fickajötorp.....	M. T. O. Th. F. L.	9,10	9,10
5,0	5,15	0,3	Jemserums poststation (gästgivaregård)...	M. T. O. Th. F. L.	8,25	8,40
6,25	—	1,0	Misterhults poststation	M. T. O. Th. F. L.	—	7,15
		3,0				
136, II.						
Ishult—Jemserum.						
(Gångpost.)						
(Från den 1 juli 1900.)						
—	6,15		Ishults poststation.....	S. T. Th. L.	3,15	—
10,15	—	1,6	Jemserums poststation (gästgivaregård)...	S. T. Th. L.	—	11,15

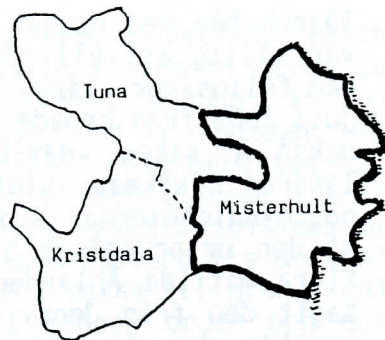
Det låg fortfarande spänning i området när sadelmakaren tillträdde sitt föga ansträngande arbete som poststationsföreståndare i Jämserum. Och det blev en relativt orolig tid som följde. Fröken Jenny Christina Åhlander tog efter kort tid över poststationen. Under hennes konkurstillstånd på hösten 1906 vikarierade Klara Matilda Åhlander. Ett par år senare gick ryktet att poststationen skulle flyttas två kilometer söderut till

lägenheten med namnet Stolpen, där en handlande Kjellin var villig att bli föreståndare. Detta resulterade i en fem foliosidor lång skrivelse till postinspektionen i juli 1909 från oroade kunder. Flera enskilda brev skrevs också i saken, däribland ett från extra provinsialläkaren E Wykman. Slutresultatet blev ingen åtgärd från postmyndigheternas sida och poststationen fick vara kvar på den ursprungliga platsen vid gästgivaregården, nu i Klara Matilda Åhlanders händer. Hon hade på nytt övertagit den från Jenny Christina i oktober 1908. Men hon anmälde den 1 juli 1909 till poststyrelsen att hon ingått äktenskap. Därmed hade hon blivit omyndig och kunde inte inneha anställning i posten. Hon rekommenderade sin svåger, handlanden Karl Viktor Andersson, till efterträdare, men det blev i stället hennes man, förre husaren Johan August Gren, som fick kontraktet.

Oron i trakten blev inte bättre av att poststationen brann natten mellan den 2 och 3 maj 1911. Som en ringa tröst fick Johan August en gratifikation från postverket och från den 1 maj 1911 höjdes hans årsarvode från 180 till 240 kronor. Postförhållandena blev nu lugna och Gren blev kvar som föreståndare till sin död i juni 1924. Då tillträdde hemmansägaren David Karlsson men bara för drygt ett års tid. Dottern Greta Maria Gren fyllde 21 år den 23 juni 1925 och hade därmed rätt att som myndig inneha en statlig tjänst. Hon tog över den 1 augusti 1925, blott för att möta döden i mars 1926. Hedvig Nilsson blev efterföljaren och hon var kvar som poststationsföreståndare, genom giftermål senare med namnet Forsgren, till dess poststationen kunde ersättas med effektiv lantbrevbäring. Indragningen ägde rum den 31 augusti 1959.

Kallsebo

Poststation 1907-06-01--1962-05-31
Namn Flivik 1939-05-15--1962-05-31

Efter hand som postverkets ekonomi stabiliserades blev det allt lättare att få gehör för önskemål om poststationer på orter som inte alls kommit i fråga i samband med den omorganisation som genomfördes när kronobrevbäringen upphörde. Under slutet av 1800-talet tillkom åtskilliga poststationer på sådana platser, en tendens som även höll i sig ett decennium efter sekelskiftet.

En av de poststationer som inrättades mer eller mindre mot klara odds var den med namnet Kallsebo. Den öppnades den 1 juni 1907. Handlanden Karl Fredrik Petersson blev nu föreståndare med 100 kronor i årsarvode. Posten befordrades dit med gående bud på den 12 kilometer långa vägen från Misterhult.

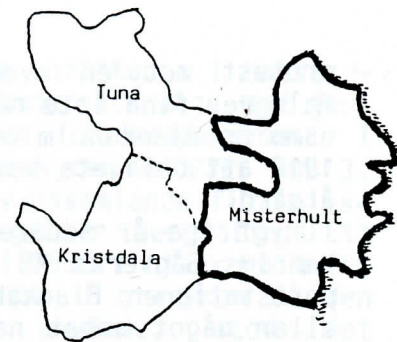
Kallsebo blir Flivik

När Petersson avled i januari 1920 vid 70 års ålder övertog hemmansägaren Martin Svensson poststationen. Dess namn ändrades till Flivik den 15 maj 1939, den tidpunkt då ett mycket stort antal poststationer fick namnen ändrade av olika skäl.

Martin Svensson avled i februari 1952 och som vakansvikarie anlätades Birgit Högstedt. Man planerade redan då för indragning av poststationen, men en sådan åtgärd fick anstå. När Birgit Högstedt blev utnämnd till poststationsföreståndare i Misterhult från den 1 maj 1961, tillsattes en ny vakansvikarie i Flivik, Brita Lindahl. Hennes tjänstgöring där blev dock kortvarig, för med juni månads ingång 1962 kunde poststationen ersättas med lantbrevbäring.

Solstadström

Poststation med namn Blankaholm
i Hjorteds socken 1895-12-01--1910-06-30
i Misterhults socken 1910-07-01--1921-12-31
med namn Solstadström 1922-01-01--1968-05-11

Poststationen med namnet Solstadström utgör ett ovanligt gränsfall i serien om småländsk posthistoria på grund av att serien är upplagd häradsvis. Genom att den ursprungliga poststationen med namnet Blankaholm flyttades till Solstadström blev den ett gränsfall. Samhället delas av en vik som skiljer Hjorteds och Misterhults socken åt.

I volymen om Tjust redovisas hela epoken för poststationen Blankaholm även efter dess flyttning och namnändring. För att komplettera denna del om Misterhults socken i Tunaläns härad redovisas här poststationen under den tid den låg i Solstadström.

Det var i samband med att Blankaholms sågverk flyttade sin rörelse till Heljerum år 1910 som handlanden Carl Axel Öhländer tog hand om poststationen. Den behöll ändå namnet Blankaholm men i ett brev till postdirektionen begärde bolaget att få poststationens namn ändrat till platsens namn och fortsatte:

"Det har nämligen hänt att utländska brev till oss blivit befordrade dit, där vi numera ej har någon rörelse. Denna namnförändring skulle ju även vara mer i överensstämmelse med platsens namn, då namnet 'Blankaholm' endast anger namnet på vårt sågverk, lägenheten Blankaholm i Hjorteds socken".

Hela frågan komplicerades av det uppkomna ryktet att sågverket ville ha en egen poststation på sin nya plats i Heljerum. Från detta utgick Carl Axel Öhländer när han svarade på postdirektionens remiss med anledning av bolagets begäran att postadressen Blankaholm skulle ändras till Solstadström. Både han och postmästaren i Västervik avstyrkte den ifrågasatta namnändringen och ett antal kunder vid poststationen lämnade en skriftlig

protest mot en eventuell ändring. Postdirektör Adolf Malmgren fann inte något skäl att ge poststationen annat namn än Blankaholm och poststyrelsen beslöt den 23 mars 1912 att bolagets hemställen inte skulle föranleda någon åtgärd.

Drygt tre år senare, den 27 augusti 1915, skrev Blankaholms Sågverks AB till poststyrelsen och begärde att poststationen Blankaholm skulle få namnet Solstadström eller något annat namn. Bolaget erinrade om att sedan större delen av dess verksamhet flyttats till Skaftet hade en poststation öppnats där den 1 april 1913 med detta namn. Efter att den ursprungliga poststationen vid Blankaholms sågverk hade flyttats två kilometer till Solstadström var det enligt bolagets uppfattning vilseledande att poststationen med detta läge skulle fortsätta att heta Blankaholm.

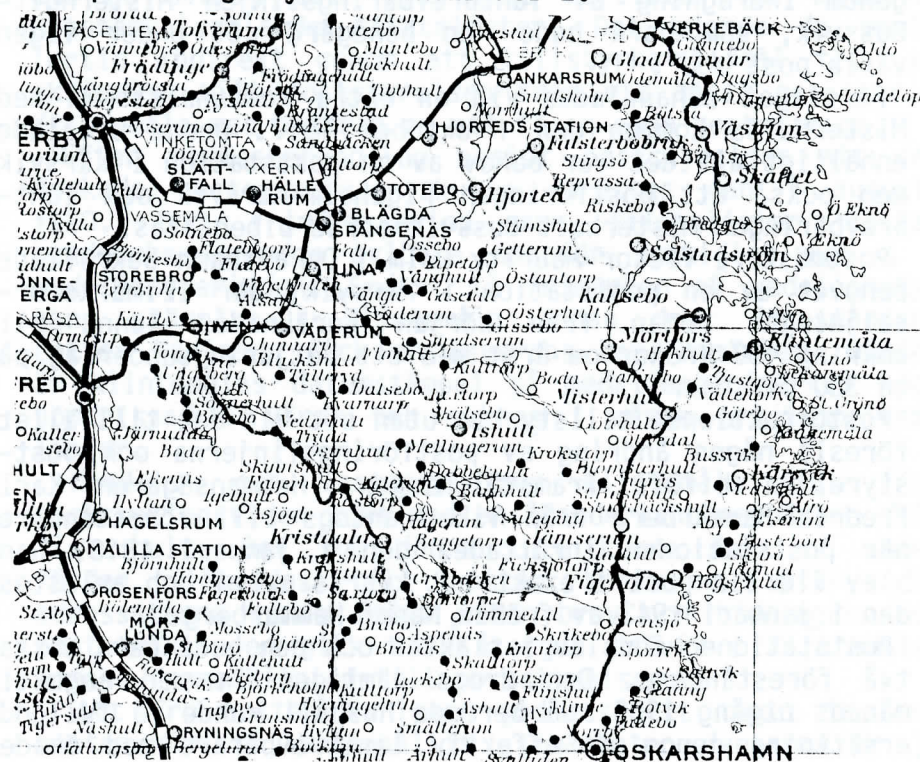
Under remissbehandlingen ansåg postmästaren i Väster-
vik, Axel Wilhelm Ek, "namnet Blankaholm mycket väl kunna utbytas mot Solstadström", men poststations-
föreståndare Öhlander var fortfarande emot en ändring. Också kronofogden i Tjusts fögderi ogillade förslaget och poststyrelsen beslöt vid föredragning den 5 februari 1916 att inte bifalla framställningen.

Den 25 april 1917 gjorde Blankaholms Sågverks AB en förnyad anhållan om ändring av namnet Blankaholm till Solstadström. Postdirektionen i östra distriktet ansåg att efter poststyrelsens senaste ställningstagande "inga förhållanden inträffat på grund av vilka en namnförändring av poststationen nu skulle vara mera behövlig". Även denna gång avlog poststyrelsen framställningen.

Så småningom blev det ändå ändring och det till och med ännu under den motsträvande Öhlanders period som föreståndare. Med 1922 års ingång fick han se namnet på sin poststation ändrat till Solstadström. Han blev kvar till och med den 31 mars 1949, då han vid 73 års ålder lämnade över till Dagmar Johansson. Hon hade biträtt honom i affären och med postgöromålen sedan 1930.

När poststationen drogs in från och med den 12 maj 1968 då postverket började tillämpa en ny transport- och sorteringsorganisation, fick Dagmar Johansson uppdraget

att dels sköta det postombud, som inrättades i Solstadström och dels biträda med postnummersättning. Med juni månads ingång 1969 fick hon ålderspension. I postombudets datumstämpel fanns gravyren HJORTED POB 3. Postombuden i området vållar hembygdssamlade filatelisterna vissa svårigheter när det gäller geografien. Ett postombud inrättades den 1 januari 1938 i Blankaholm för utväxling av post med Solstadström. I gravyren på den stämpel som detta postombud använde, stod det SOLSTADSTRÖM POB 1. Samma postombud, dvs det i Blankaholm, fick den 13 maj 1968 börja använda en ny stämpel i vilken fanns graverat HJORTED POB 1. Detta berodde på att Solstadströms poststation drogs in. Att det postombud som under en övergångstid ersatte poststationen i Solstadström fick gravyren HJORTED POB 3 i datumstämpeln hänger samman med att även poststationen i Totebo ersattes med ett postombud vid detta tillfälle. Dess stämpel bar gravyren HJORTED POB 2.

Utdrag ur 1924 års postkarta

Kärsvik

Poststation 1918-01-01--1959-08-31

Postkunders önskemål om ändringar i det etablerade distributionsnätet påverkade många gånger utvecklingen. Deras observationer och påpekanden kunde leda lokala postchefer in i tankebanor som var främmande för dem i ett teoretiskt tänkande.

Efter en misslyckad framställning år 1910 om en poststation i Kärsvik skrev lotsförmannen J W Sjödoft i Kråkelund den 3 februari 1917 till poststyrelsen att kustbefolkningen inte hade någon garanti för värdeförsändelser på postföringslinjen Kärsvik-Figeholm. Han begärde därför att en poststation skulle inrättas i Kärsvik och menade att kostnaden skulle kunna täckas genom indragning av lantbrevbäringslinjen Misterhult-Bussvik, som bara hade "en bondgård att under vägen växla post med".

Förslaget behandlades vid en extra kommunalstämma med Misterhults kommun den 1 oktober 1917. Denna uttalade enhälligt att det var behov av en poststation i Kärsvik men också att postföringen Figeholm-Kärsvik och lantbrevbäringen Misterhult-Bussvik borde bibehållas.

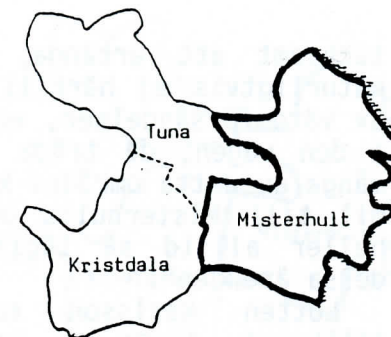
Postmästare Victor Mauritz Holm i Oskarshamn bekräftade behovet av en poststation i Kärsvik, där frimärksförsäljningen redan från början beräknades kunna bli omkring 400 kronor om året med ett betjäningsunderlag på ca 300 personer.

Postdirektionen tillstyrkte utan att vid det tillfället föreslå någon ändring av postföringslinjerna och poststyrelsen biföll framställningen. Hemmansägaren Karl Fredrik Hammarberg från Viken antogs till föreståndare när poststationen inrättades den 1 januari 1918. Han blev vid sin post i exakt ett kvarts sekel och avlöstes den 1 januari 1943 av fröken Naemi Hammarberg.

Poststationen förblev i slakten och den hade bara dessa två föreståndare. Den drogs nämligen in med augusti månads utgång 1959, då berörda hushåll kunde få fullgod ersättning genom en effektiv lantbrevbärare med ökade befogenheter.

Klitemåla

Poststation 1920-08-01--1962-05-31

Helt säkert var det ingen i Misterhults kommunalfullmäktige som vid sammanträdet den 9 februari 1920 insåg att de bidrog till att skapa rariteter för kommande ortstämpelsamlare filatelister. Det gjorde de emellertid indirekt genom att tillstyrka bifall till en skrivelse till poststyrelsen från ett antal personer i Klitemåla med begäran om att få en egen poststation.

Efter remissbehandling beslöt poststyrelsen att den önskade poststationen skulle inrättas den 1 augusti 1920. Den frimärksperiod som filatelister kallar bandmärkesperioden avlöste ungefär samtidigt den s k medaljongperioden. Endast få frimärken av medaljongtyp hann stämplas i Klitemåla innan dess föreståndare Lotten Karlsson fick en leverans bandfrimärken. Därför är Klitemålas datumstämpel på medaljongfrimärken högt upptrissad i värde och saknas i många ortstämpelsamlingar.

Handels- och lastageplatsen Klitemåla fick före poststationstiden post med en åkande lantbrevbärare från Misterhult. Det som denne inte kunde dela ut under färden, lämnades till Lotten Karlssons affär, där adressaterna kunde fråga efter brev och tidningar. Hur postutväxlingen gick till återges delvis i Klitemålabornas framställning till poststyrelsen:

"Att fru Lotten Karlsson godhetsfullt tagit hand om posten och tillhandahållit allmänheten densamma är ju

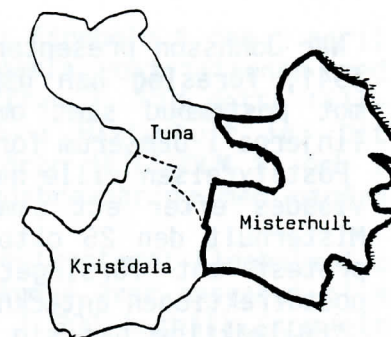
tacksamt att erkänna, men någon skyldighet har hon naturligtvis ej härtill. Kommer så härtill inlämnandet av värdeförsändelser, verkställande av prenumeration m m i den vägen, då träda svårigheterna särskilt fram, ty många av detta områdes korrespondenter hava två till tre mil till Misterhults poststation. Det ställer sig ej heller alltid så lägligt att träffa postföraren med dessa ärenden".

Lotten Karlsson motsvarade före poststationens tillkomst de s k kommunombud, som tillsattes av församlingarna för att vara den förmedlande länken mellan lantbrevbäraren och de personer inom dennes område, som inte kunde få kontakt med honom under turen.

Till poststyrelsens välvilliga behandling av framställningen torde bland annat det faktum ha bidragit, att det fanns en lotsstation på Strupö med behov av bekväm möjlighet att få och skicka värdebrev. På öarna i den vidsträckta skärgården bodde människor som hade särskilt svårt för att passa lantbrevbäraren med sina ärenden när denne kom till linjens ändpunkt.

Postdirektionen beräknade portoinkomsterna vid den blivande poststationen till 900 kronor per år enligt de avgifter som gällde före den 1 juli 1918 "och till omkring 1350 kronor efter nu gällande porto".

Postdirektionen insåg genast att ett verkligt behov fanns av en poststation i Klintemåla. Sedan poststyrelsen bifallit ansökan skrevs ett kontrakt med Lotten Karlsson, vilket tillförsäkrade henne ett årsarvode av 240 kronor jämte det då utgående dyrtidstillägget, 75%, eller 180 kronor. Man gick så småningom över till månadslön och när Lotten Karlsson avled, 95 år gammal, den 21 juli 1954 hade lönen hunnit stiga till 252 kronor i månaden, vartill kom 16 kronor i lokalersättning, 20 kronor i städningersättning och kr 4:50 i telefonbidrag. Någon fast efterträdare tillsattes inte utan befattningen som poststationsföreståndare uppehölls på vakans av Gerda Andersson. Poststationen drogs in med maj månads utgång 1962. Under en övergångstid fanns ett postombud som komplement till den ersättande lantbrevbäraren. I postombudets datumstämpel fanns gravyren MISTERHULT POB 1.

Fårbo

Poststation	1942-05-01--1974-04-30
Postexpedition	1974-05-01--1977-06-30
Namn Figeholm 1	1976-04-01--
"Postkontor"	1977-07-01--

En tidigare insänd anhållan om att få en poststation i Fårbo kompletterades den 5 februari 1941 av Gillis Andersson, som nu var postvårdare i Ficksjötorp, med bl a följande uppgifter:

"Fårbo samhälle är beläget, där vägarna Oskarshamn-Västervik och Kristdala-Figeholm korsar varandra. Betjänta av väskorna äro 59 fastigheter med 76 familjer, 208 personer över 15 år och 72 personer under 15 år. Då vid Fårbo finnes affär, snickerifabrik, smedja och hovslageri, skomakeri, tull- och handelskvarn, handels-trädgård, bil- och omnibusstation, kafé och bageri, folkskola samt fr o m våren 1941 telefonstation, och ortsbefolkningen följaktligen har sina vägar till Fårbo, bör poststation lämpligen inrättas där."

Det då föreliggande förslaget gick ut på att Jämserums poststation skulle flyttas till Fårbo. Mot detta vände sig handlanden Karl Kjellin i Stolpen, som ryktesvis fått höra om förslaget. Postmästare A F Johnsson i Oskarshamn svarade följande den 30 april 1941, när han från postdirektionen i Linköping fick Kjellins brev på remiss:

"Ärendet i fråga är föremål för ingående utredning här. Efter vad jag hittills kunnat se skulle den kundkrets poststationen i Jämserum nu betjänar vara fullt tillgodosedd om poststationen i Jämserum utbyttes mot ett postombud där. Klaganden som stöder sig på lösa rykten, bör giva sig till tåls till dess slututredning i ärendet gjorts och förslag om eventuellt ändrade postanordningar göres härifrån".

När Johnsson presenterade slututredningen den 4 augusti 1941, föreslog han utbyte av poststationen i Jämserum mot postombud samt omorganisation av lantbrevbäringslinjerna i Jämserum för utgång från Fårbo.

Poststyrelsen ville ha ortens egna synpunkter. De redovisades efter ett sammanträde med kommunfullmäktige i Misterhult den 25 oktober 1941. Detta resulterade i en protest mot förslaget samt följande tillägg, vilket postdirektionen antecknade skulle "upptagas framdeles":

"Fullmäktige har sig bekant, att telegrafverket ämnar flytta telefonstation i Jämserum, som är inrymd i samma hus som posten därstädes, från Jämserum till det cirka 2 km norr därom belägna Nygård. Om så blir fallet, synes det lämpligt att ny poststation inrättas i Nygård och Jämserums poststation flyttas till Fårbo. Då finge korrespondenterna i Fårbo sina önskemål uppfyllda utan att korrespondenterna i västra delen av socknen behövde få det sämre."

Denna idé förkastades. Ärendet blev litet tillspetsat genom att postvårdaren Gillis Andersson i ett brev till postmästaren i Oskarshamn den 3 januari 1942 avsade sig denna uppgift, som även innebar att han delade ut post till befolkningen ur den postväska som expedierades från Figeholm. Postdirektionen tog nu ställning till postmästarens utredning och redovisade denna jämte egna synpunkter till poststyrelsen och hemställde om beslut på en enda punkt, nämligen inrättande av en poststation i Fårbo. Två månader senare erkände postmästaren i Oskarshamn själv i ett brev till poststyrelsen den 9 mars 1942 att poststationen kunde inrättas utan omreglering av postanordningarna i Jämserum.

Poststationen öppnades den 1 maj 1942 med en fast månadsersättning till föreståndaren av 432 kronor samt 120 kronor i expensanslag. Till föreståndare antogs ortens förespråkare i ärendet, handlanden Gillis Andersson. Han avled i november 1945, blott 33 år gammal, och efterträddes av fru Ester Andersson, senare gift Mauritzon. Hon fick uppleva att poststationen ståtshöjdes till en s k C-postexpedition den 1 maj 1974.

Två år senare inträffade en förändring, som kan vålla bekymmer för hembygdssamlade filatelisterna. Postexpedi-

tionen namnändrades nämligen till Figeholm 1 den 1 april 1976, samtidigt som den 111 år gamla poststationen med namnet Figeholm fick tilläggs-siffran 2. Vid detta tillfälle drogs också poststationen i Misterhult in. Dit inrättades lantbrevbärning från Fårbo (FIGEHOLM 1) och i Figeholms tätort inrättades stadsbrevbärning med utgång från Fårbo.

Laila Johansson blev chef för postkontoret Figeholm 1 i Fårbo den 1 juni 1981 och tog därmed över ansvaret bl a för distributionen av post till 1 300 hushåll inom ett område som tidigare betjänats av flera postanstalter.

Ficksjötorp

Efter hand som nya poststationer växte upp i närheten av befintliga postföringslinjer ordnades postgången till de nya poststationerna på olika sätt. Enklarest var det om de låg så nära postföringslinjen att postföraren kunde nå dem genom en kortare avvikelse. Så blev det t ex för poststationen i Boaryd strax söder om diligenslinjen mellan Vislanda och Halmstad. Om detta berättas på sid 77-79 i boken "Posthistoria från Ljungby kommun". Ett annat sätt var att inrätta en särskild postföring från en anknytningspunkt utmed den befintliga linjen. Fanns det redan en poststation på den anknytningspunkten, tog poststationsföreståndaren hand om postsäcken till den nya orten i avvaktan på att postföraren kunde forsla den vidare, om den sistnämnde inte mötte upp vid huvudlinjen. Omvänt fick poststationen "vårda" ankommande postsäckar från den nya poststationen intill dess postföraren på huvudlinjen kom och kunde forsla den vidare.

Inte sällan hände det att sådana anknytningspunkter låg där det inte fanns någon poststation. En blick på tidtabellen år 1865 för postdiligensen på linjen Kalmar-Västervik visar att det på hela sträckan bara finns fyra postanstalter. Samtliga är postkontor medan sju anhalter eller skjutsombyten är gästgivaregårdar. Vid de sistnämnda inrättades efter hand poststationer, medan t ex Ficksjötorp blev utan ända till 1942, då poststationen med namnet Fårbo öppnades.

Om en ort utan fast postanstalt skulle användas som anknytningspunkt för en postlinje var det nödvändigt att någon tog på sig ansvaret för posten under den tid den måste ligga över i ena eller andra riktningen. För detta anställdes särskilda postvårdare mot blygsam ersättning.

Tidtabell

för post-diligensen å linjen **Kalmar—Westervik.**

(Kongl. brefvet den 23 september 1864.)

Från Kalmar.				Mål.	Postanstalter och skjutstationer.	Från Westervik.			
Dagar.	An- komst, kl.	Af- gång, kl.	f. m. eller e. m.			(Denna spalt läses nodifran och uppåt.)			
					Dagar.	An- komst, kl.	Af- gång, kl.	f. m. eller e. m.	
S. O. F.	—	5	e. m.	1½	Kalmar postkontor	T. F. S.	3½	—	e. m.
S. O. F.	7½	7½	e. m.		2	Ryssby gästgäfvaregård	T. F. S.	1½	1½
S. O. F.	10	10	e. m.	1½	Ålems . . . dito	T. F. S.	10½	10½	f. m.
S. O. F.	11½	12½	natten	1½	Mönsterås postkontor	T. F. S.	8½	9	f. m.
M. Th. L.	2½	2½	f. m.	2	Påskallaviks gästgäfvaregård	T. F. S.	6½	6½	f. m.
M. Th. L.	5	5½	f. m.	2	Oskarshamn postkontor	T. F. S.	3	3½	f. m.
M. Th. L.	7½	7½	f. m.		1½	Ficksjötorp	T. F. S.	1	1
M. Th. L.	8½	8½	f. m.	1½	Jemserums gästgäfvaregård	T. F. S.	12½	12½	f. m.
M. Th. L.	8½	8½	f. m.		1½	Njygård	T. F. S.	12½	12½
M. Th. L.	10½	10½	f. m.	1½	Ishults gästgäfvaregård	M. Th. L.	10½	10½	e. m.
M. Th. L.	12½	12½	e. m.	2½	Getterums . . . dito	M. Th. L.	8½	8½	e. m.
M. Th. L.	3½	3½	e. m.	1½	Lunds . . . dito	M. Th. L.	5½	5½	e. m.
M. Th. L.	5½	—	e. m.		1½	Westerviks postkontor	M. Th. L.	—	3
Summa				17½					

För diligensfarten användas tvåspända postkalescher, och tillämpas denna tidtabell från och med nästkommande juni månads början.

Stockholm, af Kongl. General-Post-Styrelsen, den 8 maj 1865.

O. W. STAEL v. HOLSTEIN.

I Ficksjötorp fanns postvård för väskor från Figeholm. Den förste postvårdaren var August Wilhelm Brodd. När han skulle flytta från orten övertog mejerskan Mathilda Levan i Fårbo arbetet den 1 april 1889. Hon hade, som det stod i anmälan till poststyrelsen, "sin bostad helt nära Ficksjötorp". Även hon blev en flyttfågel och smeden Carl August Victor Asp tog över den 1 april 1891.

Efter sju år tyckte han ersättningen, 50 kronor om året för den ansvarsfulla uppgiften var för låg och beviljades efter framställning en höjning till 75 kronor. Här finns anledning att göra en jämförelse. Jära i nordvästra hörnet av Jönköpings län var också en ort med postvård för bilinjen till Bottnaryd och under viss tid till Ulricehamn. Där utgick ersättning med 18 kronor om året, höjt till 20 vid sekelskiftet. Marknadsläget var olika på skilda håll.

Med utgången av mars 1908 hävdades kontraktet med smeden och nu blev fröken Maria Sofia Ekström från Fårbo ortens nya postvårdare. Hennes tjänstetid blev inte tillnärmelsevis så lång som smedens, för hon flyttade från orten redan 1912. Så fortsatte anordningen med postvård i Ficksjötorp under lång tid och senare även postväskvård med distribution på platsen. Mitt under brinnande världskrig byttes anordningen ut mot en poststation.

Avslutningsvis kan det kanske vara på sin plats att här också nämna något om de postförare som ansvarade för att ta emot och lämna posten i Ficksjötorp samt forsla den på sträckan däremellan och Figeholm.

Postföring gav extrainkomster under en tid av dålig tillgång till kontanter och var ofta eftertraktad. Den tävlan som uppstod mellan dem som var intresserade att köra post, kunde ibland få säregna yttringar. Under elva år hade arrendatorn Carl Arvidsson i Lilla Figehult haft ett kontrakt om postföring, när arrendatorn P S Holmberg i Högskulla skrev till poststyrelsen den 22 juni 1882 och erbjöd sig att överta transporten mellan Ficksjötorp och Figeholm sex gånger i veckan mot en ersättning av 350 kronor om året. Det var lägre belopp än vad som utgick till Carl Arvidsson.

När denne fick den uppsägning, som poststyrelsen uppdragit åt postmästaren i Kalmar att göra, skrev han genast att han var villig att fortsätta med sin postföring "till samma eller billigaste pris".

Ett nytt kontrakt hade då redan tecknats med konkurrenten Holmberg för tillämpning från den 1 november 1882. Ändå fick postmästaren i Kalmar poststyrelsens uppdrag att infordra nya anbud. Därmed steg intresset bland konkurrenterna.

Den dittillsvarande entreprenören Carl Arvidsson fick vid besök hos postmästaren den 16 september 1882 del av inkomna anbud. Han var mycket mån om att få vara kvar i Postens tjänst och underbjöd samtliga dessa. Postmästaren upprättade därför ett förslagskontrakt med Carl Arvidsson, som gav honom 312 kronor om året för postföringen, ett kontrakt som poststyrelsen därefter godkände. Troligen var Arvidssons tankar om Holmberg inte särskilt vackra, eftersom den sistnämndes försök att överta postföringen hade lett till mycket försämrade villkor. Men det var arbetsgivarens marknad.

Mindre än tre år senare övertog en ny entreprenör, O F Nylund i Eriksmåla postföringen. Han underbjöd Arvidsson med närmare 100 kronor. I ett ärende år 1902 finner man hur denne säger upp sitt kontrakt för att få bättre ersättning. Postinspektionen uppgav sig ha gjort upprepade försök att få från Postens sida sett goda anbud. Lägre än en krona milen gick inte att få och för detta tecknades ett nytt kontrakt med Nylund. Tanken på att byta ut karrposten till Figeholm mot gångpost måste förfalla, rapporterade postinspektionen, som avslutade sin anmälan till poststyrelsen med att sammanfatta de förhållandevis låga kostnaderna. Därmed avstyrktes eventuella tankar på förändring i detta sammanhang. Den omorganisation som gjordes 40 år senare innebar i stället tillkomsten av ännu en poststation, den med namnet Fårbo.

Utdrag ur
1875 års
postkarta

Järnvägspoststationer

Väderum

Poststation 1879-11-16--1968-05-11

Stinsen Rasmus Andersson blev föreståndare för den förenade post- och järnvägsstationen i Väderum, när denna öppnades vid järnvägen Västervik-Hultsfred den 16 november 1879. Hans årsarvode fastställdes till 180 kronor för arbetet med posten.

Andersson efterträddes år 1910 av Alfred Lund och därefter svarade följande järnvägsanställda för postgöromålen i Väderum: Gustaf Harald Pettersson (1917-1922), Erik Sjöman (1922-1933), Frida Marietta D Sjöman (1933-1949) och Britta Ingeborg Larsson (1949-1957).

Poststationen skildes formellt från järnvägen med 1958 års ingång. Brita Larsson anlätades som vakansvikarie och fick en månadsersättning av 235 kronor inklusive den hyra som posten betalade.

Poststationen drogs in i samband med att postverket övergick till en ny transport- och sorteringsorganisation den 12 maj 1968.

Hällerum

Poststation 1906-02-12--1958-08-31

Tre nya förenade post- och järnvägsstationer såg dagens ljus vid järnvägen Vimmerby-Spångenäs den 12 februari 1906, nämligen Slättfall, Hällerum och Spångenäs.

I Hällerum fick stinsen Carl Gustaf Ahlström ansvaret för posten. Han blev kvar i tjänst till 78 års ålder och efterträddes den 1 oktober 1932 av Ingeborg Karolina Pettersson. När hon avled den 8 december 1950 hölls tjänsten vakant till den 1 april 1951, då Emy Charlotta Karlson tog vid. Hon i sin tur följdes den 1 februari 1957 av Silva Ulla Astrid Tunek som efter litet mer än ett år fick uppleva poststationens indragning. Ännu ett namn försvann från postanstaltsförteckningen och poststationen ersattes med lantbrevbäring den 1 september 1958.

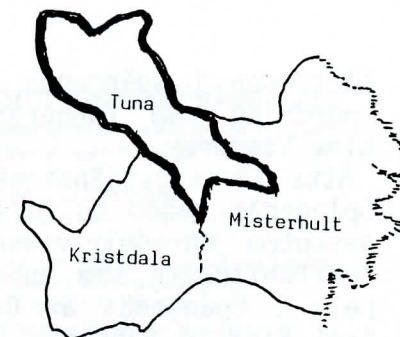
Poststation begärs i Vassemåla

Trafiken hade inte varit i gång så länge på järnvägen Vimmerby-Spångenäs, förrän ett antal personer som bodde i Vassemåla tyckte att de blivit vanlottade i förhållande till dem som bodde i de tre järnvägsstationernas närhet. De skrev den 29 december 1906 till poststyrelsen och bad att få en egen poststation vid anhaltsstationen i Vassemåla. De ansåg att det var lång väg och obekvämt för dem att anlita poststationerna i Hällerum eller Slättfall.

Kronofogden i Vimmerby ansåg i sitt yttrande under utredningen att trakten kring Vassemåla var jämförelsevis glest bebyggd och att behov av särskild poststation inte kunde anses föreligga. Poststyrelsen fann vid föredragning den 3 april 1907 inte anledning att bifalla framställningen.

Spångenäs

Poststation 1906-02-12--1964-12-31

Depressionen i 1930-talets början gjorde sig märkbar på många olika sätt. För postverkets del spårar man den i särskilda sparsamhetsdirektiv. Bland dessa fanns en strävan att byta ut mindre lönsamma poststationer mot lantbrevbäring eller lösväskor eller att helt enkelt dra in dem.

När poststyrelsen år 1931 infordrade yttranden om poststationer med högst 500 kronor årlig frimärksförsäljning visade det sig att det fanns mer än 100 poststationer i hela landet som berördes, därav tre inom Tunaläns härad. Bland dem var post- och järnvägsstationen i Spångenäs. Den hade inrättats den 12 februari 1906 som ändpunkt på en tvärbana från Vimmerby.

Vid undersökningen om poststationen var berättigad att finnas kvar visade det sig att den hade stått sig gott i jämförelse med många andra men de reellt höga siffrorna efter andra världskriget med t ex 667 kronor år 1919 och 747 kronor under 1920 var vid undersökningstillfället på återgång. Detta betingades inte bara av portosänkningen den 1 oktober 1922 från 20 till 15 öre utan det tycktes bli en stagnation. Redan 1924 kröp försäljningssiffrorna under 500-kronorsstrecket, där de höll sig under en rad av år och stannade vid 421 kronor när undersökningen gjordes. Men poststationen i Spångenäs räddades den gången liksom de allra flesta av de undersökta.

Inte förrän efter andra världskrigets slut kunde man på allvar ge en fullgod ersättning för de små poststationerna. Den motoriserade lantbrevbäringen i förening med ökade befogenheter för lantbrevbärarna blev lösningen. Från 1965 års ingång blev de kunder som anlitat post-

stationen i Spångenäs betjänade med lantbrevbäring, en anordning som fungerar till belåtenhet. Postadressen blev Vimmerby.

Åtta järnvägstjänstemän hann betjäna Postens kunder i Spångenäs under de nära 60 år poststationen fanns, och dessutom en del vikarier. De ordinarie stinsar och trafikbiträden som under årens lopp svingat datumstäm-peln i Spångenäs är David Conrad Larsson (1906-1912), Axel Sigfrid Björkman (1912-1919), Georg Ossian Anders-son (1919-1921), Karl Oskar Ivar Mansfeld (1921-1938), John Harald Olsson (1938-1944), Gustav H V Gustavsson (1944-1950), Torvald Eugén Oscarsohn (1950-1957) och Nils Bertil Daniel Axelsson (1957-1964).

Ortstämpelsamlare filatelister kan ha svårt att komp- lettera sina albumblad med Spångenäs-stämpel på Oscars- märken. Poststationen inrättades nämligen i slutet av Oscars-perioden med en obetydlig omsättning i början. Detta försvarar möjligen den relativt höga notering som stämpelkatalogerna ger åt sådana frimärken.

Vimmerby—Spångenäs.

(Från och med den 12 februari 1906.)

Fk. Brl. Tåg 20.	Fk. Brl. Tåg 22.	Km.			
5 ³⁵	4 ³⁵	—	<i>Vimmerby</i> 237	9 ¹⁵	6 ⁵⁰
5 ⁵⁹	4 ⁵⁹	8	<i>Slättfull</i>	8 ⁵³	6 ²⁸
6 ²⁰	5 ²⁰	13	<i>Hällerum</i>	8 ³⁴	6 ²
6 ³⁵	5 ³⁵	18	<i>Spångenäs</i> 232	8 ¹⁵	5 ⁵⁰
				Tåg 21. Fk. Brl.	Tåg 23. Fk. Brl.
1 ²⁵	9 ¹⁰		Vestervik.....	6 ³⁵	3 ⁵⁵

Litteratur om svensk post- och samhällshistoria

Detta är en komprimerad sammanfattning. Komplette förteckning med länsangivelser och prisuppgifter sänds utan kostnad efter hänvändelse till Erik Lindgren, Blåbärsvägen 4, 352 45 VÄXJÖ (Tel 0470-19354)

- Kommunikation i gränsbygd (bok 176 sidor)
- Kommunikation i Västbo (bok 192 sidor)
- Posthistoria från Ljungby kommun (bok 144 sidor)
- Kommunikation i Allbo (bok 224 sidor)
- Kommunikation i Kinnevald (bok 112 sidor)
- Kongaposten (bok 162 sidor)
- Berättelser från glesbygd (bok 180 sidor)
- Mitt i Småland (bok 98 sidor)
- På post i Mo härad (bok 112 sidor)
- Posten i Njuding (bok 176 sidor)
- Humlegubbar (bok 176 sidor)
- Tunallänspost (häfte 40 sidor)
- På post i Norra Småland (bok 176 sidor)
- 53 Posthistoria från Rognäs
- 54 När posten kom till Arneberg
- 55 Posthistoria från Vargbacken
- 56 Posten vid järnvägen Dalby-Bjarsjölagård
- 57 Posthistoria från Hejlebodafors
- 58 Posthistoria från Kållands härad
- 59 Posthistoria från Karlsborgs kommun
- 60 Posthistoria från Kinne härad
- 61 Glimtar från posten i Väskinde
- 62 Posthistoria från Barne härad
- 63 Posthistoria från Åse härad
- 64 Posthistoria från Laske härad
- 65 Posthistoria från Frökinds härad
- 66 Posthistoria från Gudhems härad
- 67 Om post i Skövde kommuns landsbygd
- 68 Posthistoria från Töreboda kommun
- 69 Posthistoria från Gullspångs kommun
- 70 Posthistoria från en del av Mariestads kommun
- 71 Posthistoria från Ransbergs socken i Västergötland
- 72 Posthistoriska glimtar från Lunds kommun
- 73 Posthistoria från Tofteryds socken
- 74 Något om posten i Gärdslösa-trakten
- 75 Posthistoria från Valla socken på Tjörn i Bohuslän
- 76 Något om kortlivad post i Halland
- 77 Posthistoria från Asarums socken
- 78 Posthistoria från Sölvesborgs kommun
- 79 Posthistoria från Blekingekusten
- 80 Posthistoria från Fridlevstad, Hjortsberga, Ringamåla, Sillhövda och Öljevult i Blekinge
- 81 Kortlivade postnamn i Uppland
- 82 Kortlivade postnamn i Västmanland
- 83 Några kortlivade postnamn i Östergötland
- 84 Poststationer vid Nordvästra stambanan
- 85 Kortlivad skånsk post, del 1 f d Malmöhus län
- 86 Kortlivad skånsk post, del 2 f d Kristianstads län
- 87 Posthistoria från Villands härad
- 88 Posthistoria från Möklinta socken och jvg Sala-Krylbo
- 89 Kortlivade postnamn i Gävleborgs län
- 90 Kortlivade postnamn i Kopparbergs län
- 91 Kortlivade postnamn i Jämtlands län
- 92 Kortlivade postnamn i norra Sverige
- 93 Posthistoria från Inlands Nordre härad
- 94 Posthistoria från Inlands Södre härad
- 95 Posthistoria från Tunge härad
- 96 Posthistoria från Lane härad
- 97 Posthistoria från Tanums härad
- 98 Posthistoria från Bullarens och Sörbygdens härader
- 99 Posthistoria från Kville härad
- 100 Ersatt med nr 200, med ett mera fullständigt register
- 101 Något om posten vid järnvägen Tingsryd Bredåkra
- 102 Något om posten i Råå
- 103 Posthistoria från Rydaholms socken
- 104 Anteckningar om posten i Tving
- 105 Om posten i trakten av Synnerby
- 106 Om posten i Sexdrega pastorat

Alla härefter avser småskrifter, 20 - 50 sidor

- Filatelli i postens cirkulär under 150 år
- Postorters namn som försvann
- Ortnamn i postadresser
- Ortnamnrevisionen 1939
- Något om posten vid järnvägen Stockholm-Uppsala
- Något om posten utmed Dala-Hälsinglands järnväg
- Något om posten utmed Gävle-Ockelbo järnväg
- D:o Dala-Ockelbo-Norrundets järnväg
- D:o Gävle-Dala järnväg
- D:o statsbanan Karlberg-Värtan
- D:o Uppsala-Gävle järnväg
- D:o Norrländska tvärbanan Sundsvall - Storlien
- D:o Norra Stambanan
- D:o Byvalla - Långshyttan
- D:o statsbanan Mellansel - Ömsköldsvik
- Posthistoria från Forsheda
- Posthistoria från Kåkindes härad
- Kortlivade postnamn i Örebro län
- Posten vid Nora-Karlskoga och Vikem-Möckelns järnvägar
- Posten vid järnvägarna Strömtorp - Otterbäcken och Gullspång - Torved
- Posten vid järnvägen Hässleholm - Kristianstad
- Posten vid järnvägen Hässleholm - Veinge
- Posten vid järnvägen Eslöv - Kristianstad
- Posten vid järnvägen Kristianstad - Brösarp
- Posten vid järnvägen Lund - Harlösa
- Posten vid järnvägen Ystad - Sankt Olof
- Posten vid järnvägen Brösarp - Ystad
- Litet om posten vid Inlandsbanan
- Något om posten i Handbörds härad
- Något om posten i Norra Möre
- Posten vid järnvägen Norrköping - Arkösund
- Glimtar från posten i Södra Möckleby (Degerhamn)
- Posthistoria från Jula-trakten
- Posthistoria från Vedens härad
- Posten vid Krösnabanan (Älmeboda-Nättraby)
- Posthistoria från Ronneby
- Om posten vid Blekinge kustbana

VI

- 107 Något om posten i Listerby socken
 108 Om posten i Södra Kind
 109 Om posten i Madesjö
 110 Om posten i Västra Eds pastorat
 111 Om posten i Gärdserums pastorat
 112 Om posten i Gamleby och Överums pasatorat
 113 Posten vid järnvägen Malmö - Genarp
 114 Posten vid järnvägen Limmared - Holsljunga
 115 Om posten i Svenljunga pastorat
 116 Om posten i Kind vid gränsen till Småland
 117 Om posten i Olofströms kommun
 118 Om posten vid Västra Centralbanan
 119 Posten i trakten av Kvånum
 120 Om posten i Bjuvs kommun
 121 Posten i Varola, Vårsås och Mofalla i Västergötland
 122 Om posten i Frjörreds pastorat
 123 Poststationer vid järnvägen Uddevalla-Herrljunga
 124 I Sydost; posthistoria från Östra härad i Blekinge
 125 Om posten i Hällaryds paastorat
 126 Posten vid smalspåret Växjö-Västervik
 127 Posthistoria från Söderåkra
 128 Posten i Arby pastorat
 129 Posten i Vintrosa pastorat
 130 Posten i Högsby pastorat
 131 Posten i Höks härad
 132 Landsbygdspost i Skara kommun
 133 Posthistoria från Ore socken
 134 Aspelandspost
 135 Poststationer vid järnvägen Bränninge - Väderstad
 136 Om post i Ovanåkers kommun
 137 Om posten i Hästveda och Stoby pastorat
 138 Posthistoria från Förslövs och Hjälmarps pastorat
 139 Posten vid järnvägen Norrköping - Valdemarsvik
 140 Posthistoria från Vilske härad
 141 Om post vid järnvägen Jönköping - Gripenberg
 142 Posthistoria från Alingsås kommun
 143 Posthistoria från Bollebygds härad
 144 Posthistoria från Vättle härad i Västergötland
 145 Posthistoria från Kinnefjärdings härad
 146 Landsbygdspost i Strtanda härad
 147 Posthistoria från Saleby pastorat och Jungs socken
 148 Posthistoria från Vårgårda kommun
 149 Posthistoria från Malma socken i Västergötland
 150 Posthistoria från Viste härad
 151 Posthistoria från Ale härad
 152 Posthistoria från Skurups kommun
 153 Posten vid järnvägen Malmö - Ystad
 154 Posten vid järnvägen Börninge - Östratorp
 155 Om post i Norra Härene socken
 156 Posten vid järnvägen Borås - Ulricehamn
 157 Posten vid järnvägen Malmö - Simrishamn
 158 Kortlivade poststationer i sydöstra Skåne
 159 Posten vid järnvägen Kristianstad - Älmhult
 160 Kortlivad post på Gotland
 161 Några poststationer i Norra Tjust
 162 Posthistoria från Klippans kommun
 163 Posthistoria från Kårda
 164 Landsbygdsppost vid Mariestad - Kinnekulle järnväg
 165 Posten vid järnvägen Hästveda - Karpalund
 166 Landsbygdspost i södra Tjust
 167 Posthistoria från Habo och Mullsjö kommuner
 168 Posthistoria från Tidaholms kommun
 169 Posthistoria från södra MARK
 170 Posthistoria från nordvästra Mark
 171 Posthistoria från BORDÖSTRA MARK
 172 Poststationer vid järnvägen Älmhult - Sölvesborg
 173 Posthistoria från Arnäs' socken
 174 Landsbygdspost vid jvgn Trollhättan - Nossebro
 175 Posthistoria från Valbo härad i Dalsland
 176 Posthistoria från Tierps kommun
 177 Posthistoria från Vette härad i Bohuslän
 178 Posthistoria från Seved hätrad i Kalmar län
 179 Kortlivad sörmäländsk post, del 1
 180 Kortlivad sörmäländsk post, del 2
 181 Om posten vid järnvägen Kilafors - Söderhamn
 182 Kortlivade småländska postnamn
 183 Kortlivade postnamn i Värmland
 184 Posthistoria från Harjagers härad
 185 Kortlivade postnamn i Västergötland
 186 Om posten i Nordmarks socken i Färnebo härad
 187 Om posten vid Norbergs järnväg
 188 Om posten vid järnvägen Eslöv - Ystad
 189 Posthistoria från Torsås' pastorat i Kalmar län
 190 Något om posten vid Nordmark - Klarälvens järnväg
 191 Om posten vid Karlstad - Munkfors' järnväg
 192 Posten vid Skåne - Smålands järnväg, södra delen
 193 Posthistoria från Ljungby socken i Kalmar län
 194 Om posten i Byarums, Åkers och Kävsjö socknar
 195 Posthistoria från Fryele, Gällaryds och Hagshults socknar i Jönköpings län
 196 Om posten i Hånger, Tännö och Voxtorps socknar
 197 Om posten vid järnvägen Örebro - Svartå
 198 Posthistoria från Karlslunda pastorat
 199 Posthistoria från tolv orter i Södra Möre härad
 200 Guide för post- och samhällshistoria från mer än 4000 orter
 201 Något om posten i Robertsfors kommun
 202 Något om posten på Västra Orust
 203 Posthistoria från Sotenäs kommun
 204 Posthistoria från Östra Orusts härad
 205 Posthistoria från Flundre härad
 206 Om posten vid Mellersta Östergötlands järnväg
 207 Posthistoria från Redvägs härad
 208 Posthistoria från Ale härad
 209 Posthistoria från Gärdslösa pastorat
 210 Posthistoria från Glömminge och Torslunda pastorat
 211 Posthistoria från Mörbylånga pastorat
 212 Posthistoria från Södra Möckleby pastorat
 213 Posthistoria från Köpings pastorat på Öland
 214 Posthistoria från Högby pastorat på Öland
 215 Postuppsyningsmansplatser
 216 Om posten vid Gollands järnvägar. 1878 års linjedel
 217 D:o. fortsättningen av 1878 års linjedel
 218 Något om posten i Nässjötrakten
 219 Om posten vid och omkring järnvägen Visby - Lärbo
 220 Något om Postens historia på Tjörn
 221 Något om postens utveckling i Gäsene härad och angränsande socknar i Älvsborgs län

- 222 Posthistoriska glimtar från Gällivare kommun
 223 Något om posten vid järnvägen Frövi - Ludvika
 224 Något om posen vid Malmö - Kontinentens järnväg
 225 Något om posten på Stängenasätet
 226 Om posten vid jvgn Malmö - Vellinge - Trelleborg
 227 Posthistoria från Öckerö kommun
 228 Posthistoria från Bankekinds härad
 229 D:o Inlands Fräkne och Inlands Torpe härader
 230 Posthistoriska glimtar från Arjeplogs kommun
 231 Posthistoria från Säffle
 232 Posthistoria från norra Gotland
 233 Om posten vid jvg:na Slite - Klintehamn - Hablingbo
 234 Gotländsk utpost i öster
 235 Posthistoria från Östervåla pastorat
 236 Något om posten vid jvgn Göteborg - Borås
 237 Posthistoria från Laxå kommun
 238 Posthistoria från Hallsbergs kommun
 239 Posthistoria från Fjäre härad
 240 Posthistoria från Värmlandsnäs
 241 Posthistoria från Visnups härad
 242 Posthistoria från Silleruds socken
 243 Posthistoria från Årstads härad
 244 Posthistoria från Faurås härad
 245 Posthistoria från Nordmarks härad
 246 Posthistoriska glimtar från Resele socken
 247 Posthistoriska glimtar från Kils socken i Värmland
 248 Posthistoriska glimtar från Jösse härad
 249 Något om popsten vid Östra Värmlnads järnväg
 250 Posthistoria från Färnebo härad
 251 Posthistoria från Fryksdals härad del 1
 252 D:o, del 2 (postanstalter öppnade efter år 1875
 253 Posthistoria från Älvdals härad
 254 Om posten vid Lelånganbanan
 255 Posthistoria från Vedbo härad i Dalsland
 256 Posthistoria från Tössbo härad i Dalsland
 257 Posthistoria från Grums härad i Värmland
 258 Posthistoria från Gillbergs härad
 259 Posthistoria från Leksands kommun
 260 Posthistoria från Nordals härad i Dalsland
 261 Posthistoria från Nyeds, Väse och Ölme härader
 262 Posthistoria från Sundals härad i Dalsland
 263 Posthistoria från Sätters kommun i Dalarna
 264 Posthistoria från Gagnefs kommun i Dalarna
 265 Posthistoria från Forshälla och Resteröds socknar
 266 Posthistoriska anteckningar från Hisings härader
 267 Posthistoria från Kinda härad
 268 Posthistoria från Bråbo och Lösings härader
 269 Posthistoria från Valkebo och Vifolka härader
 270 Posthistoria från Dals och Lysings härader
 271 Posthistoria från Göstrings härad
 272 Posthistoria från Aska och Bobergs härader
 273 Posthistoriska anteckningar från Gullbergs härad
 274 Posthistoria från Memmings och Åkerbo härader
 275 Posthistoria från Finspånge läns härad
 276 Posthistoria från Hammarkinds härad
 277 Posthistoria från Hanekinds härad
 278 Posthist oria från Ydre härad
 279 Posthistoria från Skärkinds härad
 280 Något om posten vid järnvägen Hudiksvall - Bergsjö

- 281 Något om posten vid Vimmerby - Ydre järnväg
 282 Något om posten vid järnvägen Örebro - Norrköping
 283 Något om posten vid Östra stambanan
 284 Något om posten vid järnvägen Järna - Åby
 285 Något om posten vid Krylbo - Mjölby
 286 Något om posten vid Köping - Hulfs järnväg
 287 D:o vid järnvägen Köping - Uttersberg - Riddarhyttan
 288 Något om posten vid Östra Centralbanan
 289 D:o Norsholm - Åtvidaberg - Västervik
 290 Något om posten vid Sala - Gysinge - Gävle järnväg
 291 Något om posten vid Falkenbergs järnväg
 292 Något om posten utmed Varberg - Åtrans järnväg
 293 D:o Kinnared - Fegens och Fegen - Åtrans järnväg
 294 D:o Runhällen - Enköpings järnväg
 295 D:o Härnösand - Sollefteå järnväg
 296 Något om posten utmed Rimbo - Sunds järnväg
 297 Något om posten utmed Upsala - Lenna järnväg
 298 D:o Stockholm - Rimbo och Södra Roslags kustbanan
 299 D:o jvgna Dannemora - Harg och Faringe - Gimo
 300 Post-i-butik
 301 Något om posten vid järnvägarna Limesdorsen - Brintbodarne och Vansbro - Malung
 302 Något om posten vid järnvägen Särna -Limesdorsfors
 303 Något om posten vid Norra Södermanlands järnväg
 304 Något om posten vid Mellersta Södermanlands jvg
 305 Något om posten vid Stockholm - Nynäs järnväg
 306 Något om posten vid jvgn Helsingborg - Ängelholm
 307 D:o Åstorp - Mölle och dess närhet
 308 D:o Flen - Oxelösund och dess närhet
 309 D:o Kolbäck - Flen och Rekarne - Valskog
 310 Något om posten vid Västra Stambanan, del 1
 311 Något om posten vid Västra Stambanan, del 2
 312 Något om posten vid jvgn Billesholm - Landskrona
 313 Något om posten vid järnvägen Eslöv - Klippan
 314 Något om posten vid järnvägen Eslöv - Helsingborg
 315 Något om posten vid jvgn Helsingborg - Hässleholm
 316 Något om posten vid jvgn Ängelholm - Landskrona
 317 D:o Västskustbanan, delen Malmö - Åstorp
 318 D:o Västskustbanan, delen Halmstad - Varberg
 319 D:o Västskustbanan, delen Halmstad - Varberg
 320 D:o Västskustbanan, delen Varberg - Göteborg
 321 D:o Stockholm-Västerås-Bergslagens jvgar, del 1
 322 D:o Stockholm-Västerås-Bergslagens jvgar, del 2
 323 D:o Stockholm-Västerås-Bergslagens jvgar, del 3
 324 D:o Mora - Älvdalens järnväg
 325 D:o Falun - Rättvik - Mora järnväg
 326 D:o Falun - Västerdalens järnväg
 327 Något om posten vid stambanan gm övre Norrland delen Bräcke - Långsele
 328 D:o, delen Långsele - Anundsjö
 329 D:o, delen Anundsjö - Vännäs
 330 D:o, delen Vännäs - Jörn
 331 D:o, delen Jörn - Boden
 332 Något om posten vid järnvägen Hoting - Långsele
 333 Något om posten vid järnvägen Storuman - Hällnäs
 334 Något om posten vid jvgn Nässjö - Oskarshamn
 335 Något om posten vid Stockholm-Saltsjöns järnväg
 336 D:o närmast Helsingborg-Råå-Ramlösa järnväg
 337 Något om posten i Ströms socken i Jämtland

VII

VIII

- 338 Något om posten vid järnvägen från Växjö via Tingsryd till Blekingegränsen
339 Något om posten vid bohusslänska längdbanan
340 Något om posten vid Bergslagens järnvägar
341 Om postens historia i Enköpings kommun
342 Posthistoria kring järnvägen Halmstad - Vämamo
343 Något om posten vid järnvägen Kävlinge - Sjöbo
344 Posten vid järnvägen Halmstad - Bolmen
345 Om posten i Viske härad
346 Om posten i Himle härad
347 Om posten i Kvibille, Skavböke, Slättåkra, Steninge och Tylösand
348 Postfolkets vedermödor på 1800-talet
349 Posten vid järnvägen Höör - Hörby och dess närhet
350 Posten vid järnvägen Lund - Trelleborg
351 Posten vid S:a stambanan, del Malmö - Hässleholm
352 D:o, delen Hässleholm - Nässjö
353 D:o, delen Nässjö - Falköping
354 Posten vid Skåne-Smålands järnväg, norra delen
355 Posten vid järnvägen Borås - Alvesta
356 Posten vid järnvägen Vislanda - Bolmen
357 Posten vid järnvägen Vislanda - Karlshamn
358 Några kuriösa brev
359 Posten vid järnvägen Rydsgård - Trelleborg
360 Posten vid järnvägen Ängelholm - Klippan
361 Posten vid järnvägen Alvesta - Karlskrona
362 Posten vid järnvägen Kalmar - Karlskrona
363 Posten vid järnvägen Berga - Kalmar
364 Posten vid järnvägen Ystad - Skivarp
365 Posten vid järnvägen Vämamo - Nässjö
366 Posten vid järnvägen Nässjö - Kalmar
367 Posten vid järnvägen Hudiksvall - Ljusdal
368 Posten vid järnvägen Landskrona - Kävlinge - Lund
369 Posten vid järnvägen Mönsterås - Fagerhult
370 Posten vid järnvägen Emmaboda - Kalmar

- 371 Posten vid järnvägen Oskarshamn - Älgshultsby
372 Posten vid Östra Värends järnväg
373 Posten vid järnvägen Sävsjö - Måilla station
374 Posten vid järnvägen Jönköping - Vaggeryd
375 Posten vid järnvägen Sölvesborg - Hörviken
376 Posten vid järnvägen Torsås - Gullaboby
377 Posten vid järnvägen Uppsala - Enköping
378 Posten vid Ostkustbanans södra del
379 Posten vid järnvägen Bastuträsk - Skelleftehamn
380 Posten vid järnvägen Lysekil - Munkedal
381 Posten vid Malmbanan (södra delen)
382 Posten vid Malmbanan (norra delen)
383 Posten vid järnvägen Skara - Timmersdala
384 Posten vid Säfsnäs Jernväg
385 Postmästaröden i anslutning till Södra stambanans tillkomst
386 Om och kring några postorter i Färs härad i Skåne
387 Posthistoria från Viste härad i Jönköpings län
388 Posthistoria från Tvetå härad i Jönköpings län
389 Något om posten i Gärdås härad i Skåne
390 Dito på landsbygden i f d Kristianstads län
391 Dito på landsbygden i f d Malmöhus län

Åtskilliga av dessa skrifter har tillkommit på grund av förfrågningar från mina läsare. Om Du har något speciellt önskemål, skriv till mig, så skall jag undersöka, om jag kan hjälpa Dig med någonting trots att jag inte längre har tillgång till något omfattande arkiv. Det kan eventuellt leda till ett nytt häfte i serien.

Adress: Erik Lindgren, Blåbärsvägen 4, 352 45 VÄXJÖ

Uppdatering

Manuskripten till de 300 första häftena i posthistorisk skriftserie har skrivits under åren 1988 -1995, d v s under en mycket händelserik period i postens historia. Under mellantiden har ganska avsevärda förändringar inträffat, även för de fasta postanstalterna. Jag har därför funnit det angeläget att komplettera häftena med uppgift om de fasta postanstalter, som på något sätt fått status förändrat sedan jag arbetade med manuskripten om dem. Det rör sig i några fall om genomförda indragningar men i de flesta fall om övergång till entreprenad enligt de planer som omfattades av projekt "Nät 92". Oftast är det fråga om "Post-i-butik" med dess variationer, t ex i bibliotek, i livsmedelsaffär, i bensinmack osv. Ibland anges i mina källor blott "Pib" eller "Entreprenad", varför jag i sådana fall inte kan precisera entreprenörens verksamhet.

I några skrifter har jag inarbetat sådana ändringar under respektive ortsavsnitt i förlagorna men ibland har det visat sig vara lämpligare att ange ändringarna samlade i en särskild sammanställning som denna nedan.

Enligt projekt "Nät 92", som bland annat gick ut på samverkan med olika företag för att säkerställa att mindre orter får behålla någon form av lokal postservice, har postkontoren i Figeholm, Fårbo och Kristdala numera ersatts med entreprenad enligt avtal i Fårbo med Servus och i Figeholm och i Kristdala enligt avtal med Konsum.